

BIBLIA-TANULMÁNYOK • 2010/3., 1. RÉSZ

A RÓMABELIEKHEZ ÍRT LEVÉL

A RÓMABELIEKHEZ ÍRT LEVÉL

1. rész

A tanulmányokat összeállította:
Hites Gábor

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le.

Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadó

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A
Kiadó és könyvlerakat: 1062 Budapest, Székely B. u. 22. III/7.
Telefon/fax: 06-1/267-3947, 06-20/379-6020
E-mail: bik@bibliakiado.hu
Honlap: www.e-konyv.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor
Sorozatszerkesztő: Egerváriné Árvai Márta
Nyomdai előkészítés: BIK Könyvkiadó
Nyomtatás: Palatia Nyomda, Győr
Felelős vezető: Radek József igazgató

ISBN 978-963-7493-73-7
ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
Énektanulás	9
<i>I. tanulmány – 2010. július 3.</i>	
„Nem szégyellem a Krisztus evangéliumát...” – A levél keletkezési körülményei, célja, Pál és munkatársai kapcsolata	10
Függelék	20
<i>II. tanulmány – 2010. július 10.</i>	
„...hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten ítélete alá essék” – Isten kegyelmére és igazságára minden embernek szüksége van	22
Függelék	39
<i>III. tanulmány – 2010. július 17.</i>	
„...törvény nélkül jelent meg az Isten igazsága... a Jézus Krisztusban való hit által” – Az elfedező áldozat és az igazság ajándéka	43
<i>IV. tanulmány – 2010. július 24.</i>	
„Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, hogyan erős legyen az ígéret az egész magnak...” – Ábrahám, a hívők atyja	57
<i>V. tanulmány – 2010. július 31.</i>	
„...dicsekedünk is az Istenben, a mi Urunk, Jézus Krisztus által, aki által most a megbékélést nyertük” – Krisztus áldozatának gyümölcsei	71

VI. tanulmány – 2010. augusztus 7.

„A bűn rajtatok ne uralkodjon, mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt!”

– Az odaszánás jelentősége 87

Ábítatok minden napra

Július 101

Augusztus 102

BEVEZETÉS

Pál apostol levele, amelyet a római gyülekezetnek írt, kiemelkedő bibliai irat. Egyedülálló módon tartalmazza több alapvető kérdés módszeres kifejtését. Ebben a levélben találjuk meg az evangélium lényegének, a hitből való megigazulásnak, valamint az isteni előre rendelésnek, predesztinációnak a leghosszabb, a gyakorlati életet közvetlenül érintő, összefüggéseket feltáró, részletes kifejtését. A gyakorlati keresztény élet kérdései tekintetében is döntő fontosságú az ellenség szeretetéről, az állam és az egyén kapcsolatáról, s a gyülekezet tagjainak egymáshoz való helyes viszonyulásáról szóló szakaszok mondanivalója.

„Pál a rómabelieknek írt levelében összefoglalta az evangélium nagy alapelveit. Állást foglalt azokban a kérdésekben, amelyek a zsidó és a pogány gyülekezeteket foglalkoztatták, és rámutatott, hogy azok a remények és ígéretok, melyeket egykor Isten főként a zsidóknak adott, most már a pogányoknak is szólnak... Mily kevéssé láthatta akkor, hogy szavainak milyen messzemenő hatásuk lesz! Azóta, az egymást követő korszakokon át hatalmas tűzoszlopként jelezte az élethez vezető utat a megtérő bűnös számára a hit általi megigazulás magasztos igazsága. Ez a világosság oszlatta el azt a sötétséget, amely Luther lelkét nyomta, és kinyilatkoztatta előtte Krisztus vérének erejét, amely megtisztít minden bűntől. Hozzá hasonlóan ez a világosság a bűnnel terhelt lelkek ezreinek világította meg a bocsánat és béke útját, forrását. Minden keresztény hálát adhat Istennek a római gyülekezetnek írt levélért.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Az üdvösség üzenete a zsidók között c. fej., 254. o.)

A történelem során a levél nagy hatással volt egyes emberek életére, sőt az egész kereszténység történelmére is. Luther Márton 1515-ben egy éven át tanította a rómabeliekhez írt le-

velet Wittenbergben. Ez minden bizonytal előkészítette a reformáció munkáját, mind az előadó, mind a hallgatók szívében. Luther így írt erről a levélről Újszövetség-fordítása bevezetésében: „Ez a levél az Újszövetség tulajdonképpen fődarabja, és a legtisztább evangélium. Megérdemli és méltó arra, hogy a keresztyén ember ne csak szóról szóra tudja, hanem napról napra tanulmányozza, mint a lélek mindennapi kenyerét. Mert nem lehet eleget és elég alaposan olvasni vagy elmélkedni fölötte. Minél többet foglalkozunk vele, annál drágább és annál ízesebb.”

A római levél tanulmányozása során lehetőségünk van az alábbi tanács megszívlelésére: „*A versről versre haladó mindennapi tanulmányozás a legáldásosabb. Olvasson el a tanuló egy Biblia-szöveget, és összpontosítson annak megértésére, amit Isten abban a szövegben helyezett el számára. Azután időzzön ennél a gondolatnál, amíg befogadja. Ha egy ilyen szakaszt mindaddig tanulmányoz, amíg annak jelentősége és értelme világossá válik előtte, ez nagyobb érték lesz számára, mint ha sok fejezetet olvasna át úgy, hogy nem tart a szeme előtt egy határozott célt.*” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, Advent Kiadó, 1992, 188. o.)

Minden tanulmány címében megtalálható az adott héten feldolgozott igeszakasz. Javasoljuk a kérdések átvétele előtt ezeket a szakaszok többszöri elolvasását is, a fentiek értelmében.

„Az átgondolást segítő további kérdések” az otthoni, személyes tanulmányozást hivatottak segíteni. A tanulmány készítése során igyekeztünk a Károlyi-fordítást egybevetni az eredeti görög szöveggel, s a szükséges helyeken pontosítottuk.

Isten áldása kísérelje igetanulmányozásunkat, s nyilatkozzon meg életet teremtő és átformáló hatalma mind személyes életünkben, mind közösségeinkben – ezért imádkozunk.

ÉNEKTANULÁS A III. NEGYEDÉVBEN

A zenei osztály által a *Hitünk énekei* című énekeskönyvből megtanulásra és istentiszteleti alkalmakra javasolt énekek a második negyedéből:

- 6. ének: „Vezess minket, égi Atyánk...”
- 362. ének: „Készítsd magad, kedves lélek...”
- 210. ének: „Uram, taníts engem arra...”
- 371. ének: „Új mindennap a szeretet...”
- 366. ének: „Minden munkám, hitharcom...”
- 12. ének: „Drága dolog az Úr Istent dicsérni...”

Megtanulásra és istentiszteleti alkalmakra javasolt énekek ebben a negyedében:

- 96. ének: „Én lelkem készül, örvendj ma...”
- 13. ének: „Úrnak szolgálj, mindnyájan...”
- 246. ének: „Nálad nélkül, Jézusom...”
- 40. ének: „Én életemnek Istene...”
- 231. ének: „Egy drága kincset keresek...”
- 341. ének: „Jézus Krisztus, szép fényes hajnal...”

„Nem szégyellem a Krisztus evangéliumát...”

A LEVÉL KELETKEZÉSI KÖRÜLMÉNYEI, CÉLJA,
PÁL ÉS MUNKATÁRSAI KAPCSOLATA
(RM 1,1–15; 15,13–16,27)

¶ Mikor, milyen céllal keletkezett a Római levél?

Rm 15,23–32 (vö. 15,15–22) • „Most pedig, mivelhogy nincs már helyem e tartományokban, vágyódván pedig sok esztendő óta, hogy elmenjek hozzátok, ha Hispániába megyek, elmegyek hozzátok. Mert remélem, hogy átutazóban meglátlak titeket, és ti elkísértek oda, ha előbb részben beteljesedem veletek. Most pedig megyek Jeruzsálembe, szolgálván a szenteknek. Mert tetszett Macedóniának és Akhájának, hogy a jeruzsálembeli szentek szegényei részére némileg adakozzanak... Ezt azért, ha majd elvégzem, és nékik e gyümölcsöt átadom, elmegyek közöttetek által Hispániába. Tudom pedig, hogy amikor hozzátok megyek, a Krisztus evangéliuma áldásának teljességével megyek. Kérlek pedig titeket, atyámfiaink, a mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szerelmére, tusakodjatok velem együtt az imádkozásokban, énérettem Isten előtt, hogy szabaduljak meg azoktól, akik engedetlenek Júdeában, és hogy az én

Jeruzsálemben való szolgálatom legyen kedves a szentek előtt, hogy örömmel menjek hozzátok az Isten akaratából, és veletek együtt megújuljak.”
(Vö. Ap csel 19,10. 21; 20,1–3)

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Mit tekintett Pál apostol személyes feladatának, hogyan alakította ez a meggyőződés a terveit? Hogyan alakult az apostol sorsa a levél megírása után?

.....
.....
.....
.....
Pál apostol úgy látta, hogy elvégezte az evangéliumhirdetés útnyitó munkáját Kis-Ázsia, Macedónia és Akhája vidékén, ezért újabb misszióterületre, Hispániába készült. Azt tervezte, hogy miután átadta Jeruzsálemben a macedóniai és görögországi gyülekezetek adományait a júdeai gyülekezetek rászorulóinak, ellátogat a római gyülekezetbe, amelynek támogatásával kezdi meg evangelizáló munkáját az újabb területen. Erdemes e terv fényében úgy tanulmányozni a római levelet, mint amely egy felkészítő levél az evangélium hirdetésére és a közös missziómunkára.

Pál apostol meg volt győződve arról, hogy olyan helyen kell az evangéliumot hirdetni, ahol még nem hallották az emberek. Ez a meggyőződése a Krisztustól kapott személyes elhíváson (lásd Ap csel 9,5–6. 15–16; 26,16–18) túl az Ige tanulmányozása közben alakult ki (lásd Rm 15,20–21). Egész lényével azonosult Krisztus emberek iránti szeretetével, hő vágya volt, hogy betöltsse Istentől kapott feladatát a megváltás művében (vö. Kol 1,24).

Az apostol harmadik misszióútján, Korinthusból (ahol mintegy három hónapot töltött) írta levelét, i. sz. 57–58 fordulóján. Pál megindító szavakkal kéri a gyülekezet imatámogatását jeruzsálemi útjához. Tudta, hogy sokan keltették rossz híret Jeruzsálemben, hitehagyással, eretnokség terjesztésével vádolták, és előítéletekkel kell szembenéznie még saját testvérei körében is. Lelkére nehezedett a honfitársaiért érzett felelősség, s az a vágy is, hogy a zsidó keresztények és a pogány keresztények egyé váljanak Krisztusban, megvalósítva a Krisztus főpapi imájában mondottakat.

E kérdéshez kiegészítésként olvassuk el Ellen G. White *Az apostolok története* c. könyvének „Pál utolsó jeruzsálemi útja”, valamint „Pál, a fogoly” c. fejezeteit!

2 Mit emel ki az evangéliumból az apostol a köszöntésben?

Rm 1,1–7 • „Pál, Jézus Krisztusnak szolgája, elhívott apostol, elválasztva Isten evangéliumának hirdetésére. Melyet előre megígért az ő prófétái által a szentírásokban az ő Fia felől, aki Dávid magvából lett test szerint, aki megbizonyított hatalmasan Isten Fiának a szentség Lelke szerint, a halálból való feltámadás által. A mi Urunk, Jézus Krisztus felől, aki által vettük a kegyelmet és az apostolságot a hitben való engedelmségért, minden pogányok között, az ő nevéért. Kik között vagytok ti is, Jézus Krisztusnak meghívottai. Mindeneknek, akik Rómában vagytok, Isten szerelmeseinek, elhívott szenteknek: kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mikor hirdette meg Isten az evangéliumot, amelynek hirdetésére elhívta Pál apostolt? Mi a jelentősége a „Dávid magvából lett test szerint” kifejezésnek? Mit bizonyít Krisztus halálból való feltámadása? Mi a jelentősége annak, hogy a kegyelemmel együtt apostolságot is vettünk? Mi a jelentősége a „minden pogányok között” kifejezésnek?

Az apostol már a köszöntést is felhasználja az evangélium hirdetésére, amelynek szolgálatára Isten hívta el. Mivel önmagát Krisztus (rab)szolgájának tekintette, egész életét Isten uralma, akarata alá rendelte. Jézus Krisztusban felismerte az ígéretek beteljesedését, amelyekről az ószövetségi próféták jövendöltek, és arra törekedett, hogy honfitársai körében is eloszlassa az evangéliummal szembeni előítéleteket. A megígért Messiás dávidi származása közismert volt (vö. Mt 22,42). Ugyanakkor Krisztus halálból való feltámadása bizonyította azt, hogy Ő valóban az volt, akinek magát állította: Isten Fia.

Isten összekötötte a kegyelmet és a kegyelem képviselőre szóló megbízatást. Nem tudja átadni Isten szeretetét, ennek a szeretetnek az üzenetét, aki saját maga nem tapasztalta. Mindenki arról tesz bizonyosságot, amit átélt (vö. Jn 3,11). Aki viszont átélte Isten személyes szeretetét, nem tudja azt elrejtetni. *„A kik Krisztus kegyelmének részeseivé válnak, szintén képesek lesznek bármilyen áldozatra, hogy más emberekkel is megosztassák a mennyei ajándékot, hiszen óértük Krisztus ugyanúgy meghalt... Ha Krisztus igazságába öltözünk, és szívünk megtelik az Ő bennünk lakozó Lelkének örömeivel, akkor nem tudjuk magunkban tartani azt a békességet, amelyet elnyertünk. Ha megízleltük és megláttuk, hogy jó az Úr, mondanivalónk lesz mások számára is... Az az igyekezet, hogy áldást közvetítsünk másoknak, áldásként fog visszahatni ránk. Ez volt Isten szándé-*

ka azzal, hogy részt adott nekünk a megváltási terv megvalósításában. Azt a kiváltságot ajándékozta a hívőknek, hogy az isteni természet részeseivé legyenek, és áldást árasszanak embertársaikra. Ez a legnagyobb megtiszteltetés és a legnagyobb öröm, amit csak adományozhatott az embereknek. Akik ilyen módon az isteni szeretet munkájának részeseivé válnak, a lehető legközelebb jutnak Teremtőjükhöz...” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 67–68. o.)

Pál apostol Isten mélységes, gondviselő szeretetéről szól a címzésben is: a hívők meghívottak a „Bárány menyegzőjére”, Krisztus jegyesei (vö. 2Kor 11,2; Sof 3,17), akiket megszentel, s akik viszontszeretik őt és odaszentelik magukat neki.

3 Milyen összefüggést fedezhetünk fel Pál missziós tervei és a levél tanításai között? Milyen tanulságokat vonhatunk le ebből?

A kérdés megválaszolásában segít a levél gondolatmenete, amely a függelékben olvasható.

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Melyek a levél fő témái? Foglaljuk össze a levél gondolatmenetét!

.....
.....
Az evangélium hirdetéséhez mindenekelőtt arra van szükség, hogy aki hirdeti, értse és élje az evangéliumot. A bibliai iratok között egyedülálló, ahogyan az apostol a római levélben kifejti a hitből való megigazulás és az isteni előre rendelés (predesz-

tináció) eszmei és gyakorlati kérdéseit. Ezenkívül az evangélium hirdetéséhez arra is szükség van, hogy a hívők közössége, egymással való kapcsolatuk és a kívülállók iránti magatartásuk hirdesse Isten szeretetét. Ezért az apostol fontosnak tartotta, hogy a zsidók és pogányok egyenlőségének kérdésére több ponton is rámutasson (2,9–11; 3,29–30; 4,9. 16; 9,24; 10,12; 11,11. 25; 15,8–12), és tisztázza, mit jelent a szeretet a gyakorlatban (12,9–21), s hogyan lehet kezelni azt a helyzetet, amikor egy gyakorlati kérdésben nincs egyetértés.

Tehát akkor lehet eredményes az evangelizáció, ha a gyülekezet tagjai

- megértik és elfogadják Isten kegyelmét, s nem a cselekedetekből vagy a törvényből, hanem a hitből való megigazulás útján járnak,

- minden emberi előítéllettől megszabadulnak, és azonosulnak Isten emberek iránti mentő szeretetével,

- egymással való kapcsolatát átítatja ugyanaz a lelkület, amelyet Krisztus irántuk tanúsított,

- törvénytisztelő, megbízható munkavégzésű emberek, akiknek a kívülállóktól is jó bizonyosságuk van.

4 Milyen szerepe volt a testvéri közösségnek az apostol hitéletében?

Rm 1,8–13 • „Először hálát adok az én Istenemnek a Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy a ti hiteteknek az egész világon híre van. Mert bizonyosságom nékem az Isten, kinek lelkem szerint szolgálom az ő Fiának evangéliumában, hogy szüntelen emlékezem felőletek, imádkozásaimban mindenkor könyörögvén, vajha egyszer már jó szerencsés út adódnék nékem Istennek akaratóból, hogy hozzátok mehessek. Mert kívánlak titeket látni, hogy valami lelki ajándékot közölhessek veletek a ti megerősíté-

setekre, azaz, hogy együtt felbuzduljunk nálatok egymás hite által, a tiétek meg az enyém által. Nem akarom pedig, hogy ne tudjátok, atyámfiain, hogy én gyakran elvégeztem magamban, hogy elmegyek hozzátok (de mind ez ideig megakadályoztattam), hogy köztetek is nyerjek valami lelki gyümölcsöt, mint a többi pogányok közt is.”
(Lásd még: Rm 15,24; 16,1–16)

Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan tekintett Pál apostol a hittestvéreivel fenntartott kapcsolat lehetőségeire? Milyen kapcsolatot ápolt a gyülekezetekkel? Mely kifejezés mutat rá, hogy az apostol is személyes áldást nyert azáltal, hogy közössége volt a gyülekezettel?

Az apostol nemcsak pásztori lelkülettel viselte szívében a gyülekezeteket, hanem önmaga is igényelte a testvéri közösséget. Bár szolgálatát Isten Lelkének vezetésével végezte, mégis kereste az együttműködést, nem tekintette magát a gyülekezet felett állónak, vagy attól függetlennek. *„Pál apostol új és fontos szakasz kezdetének tekintette élete munkájában azt az alkalmat, amikor formális felszentelést nyert... A továbbiakban innen számította apostoli szolgálatát a keresztény egyházban.”* (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1911. május 11.) A szó teljes értelmében testvér volt, a gyülekezeti közösség része. Szüksége volt arra, amit testvérei hite által nyerhetett, amikor megosztották vele hitben szerzett tapasztalataikat. Ugyanakkor újabb és újabb tapasztalatokra és képességekre tett szert, amikor a gyülekezetekben különböző helyzetekkel, szükségle-

tekkel, problémákkal találkozva szolgált. Így formálta Isten a szolgálat és a testvéri kapcsolatok által is a jellemét.

5 Mi kötelezte el Pált az evangélium hirdetésére?

Rm 1,5. 14–17 • „Aki által vettük a kegyelmet és az apostolságot... Mind a görögöknek, mind a barbároknak, mind a bölcseknek, mind a tudatlanoknak köteles vagyok. Azért ami rajtam áll, kész vagyok néktek is, akik Rómában vagytok, az evangéliumot hirdetni. Mert nem szégyellem a Krisztus evangéliumát, mert Istennek hatalma az minden hívőnek üdvösségére, zsidónak először, meg görögnek. Mert az Isten igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él.”

1Jn 3,16 • „Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő az életét adta értünk: mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért.”
(Vö. 1Kor 15,8–10)

Az átgondolást segítő további kérdések: Miért tudta Pál különösen nagyra értékelni Isten kegyelmét, milyen állapotban volt, amikor Jézus Krisztus megszólította? Mi a „zsidónak először, meg görögnek” kifejezés mondanivalója Rm 2,10–11 fényében? Milyen hatalmat fedezett fel Pál Krisztus evangéliumában, mely kifejezések mutatják meg az evangélium átformáló erejét?

„Megtérése napjától Pált egyetlen sóvárgó vágy lelkesítette: ember-társai segítségére akart lenni, hogy a názáreti Jézusban felismerjék az élő Isten Fiát, akinek hatalma van átalakítani az életüket és megmenteni őket. Életét maradéktalanul annak az egyetlen cél-nak szentelte, hogy a Megfeszített szeretetét és hatalmát szemléltesse. Nemes, részvételteljes szíve mindenkiért egyformán dobogott. Ezt mondta magáról: »Én mind a görögöknek, mind a barbárok-nak, mind a bölcseneknek, mind a tudatlanoknak köteles vagyok.« (Rm 1,14) A dicsőség Ura iránti szeretete volt magatartásának alapja és cselekedeteinek rugója. Ha buzgósága valaha alábbhagyott, elegendő volt egy pillantást vetnie a keresztre és az ott megnyilatkozott szeretetre, hogy erőt nyerjen és továbbhaladjon az önmegtagadás útján.”

„Azon az egy úton lehetséges csak számunkra a kegyelemben való növekedés, ha önérdék nélkül végezzük a munkát, amelyet Krisztus kijelölt számunkra – ha teljes igyekezetünkkel, képességünk végső határáig azon vagyunk, hogy segítségül legyünk és áldásul szolgáljunk azoknak, akiknek szükségük van a segítségünkre... Ha egy keresztény nem használja Isten adta erőit, akkor nemcsak nem növekszik Krisztusban, de a már meglévő erejét is elveszíti. A Krisztus szeretetéről nyert kinyilatkoztatás mindazon emberek adósaivá tesz bennünket, akik még nem ismerik Őt.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 166. o.; *Krisztushoz vezető lépések*, 69–70. o.)

Krisztus evangéliumában kellő hatalom van, hogy a legbűnösebb embert is igazzá, bűntől szabaddá tegye. Az egyetlen, mindenre egyformán érvényes feltétel: a hit, azaz a bizalom. Ez tesz nyitottá bennünket Isten munkájának befogadására. Az Isten iránti bizalomnak meg kell születnie, majd lépésről lépésre növekedhet, s vele együtt növekszik az Istennek való átadás és engedelmisség is. Így „Krisztus igazsága – jelleme – jelentetik ki hitből hitbe, azaz jelenlegi hitedből azon hit egyre növekvő megértésére, amely szeretet által munkálkodik, és megtisztítja a lelket” – írja Ellen G. White a *Review and Herald* 1908. szeptember 18-ai számában.

6 Milyen gondolat foglalja keretbe a levelet? Milyen célt tűzünk ki magunk elé a levél tanulmányozása közben?

Rm 1,5 • „Aki által vettük a kegyelmet és az apostolságot a hitben való engedelmisségért, minden népek között az ő nevéért.”

Rm 16,26 • „Ama titok... most pedig megjelentetett a prófétai írások által, az örök Isten parancsolata szerint, a hitben való engedelmisségért minden népeknek tudomására adatott.”

.....

A hit általi megigazulás nem csupán eszme vagy hitvallás, hanem valóságosan igazzá válás. A bűnösből Isten kegyelme folytán igaz ember lesz, Istenbe vetett bizalma által. Isten nemcsak tulajdonítja nekünk igazságát, hanem részesít is abban, ahogyan bűnbánóként hitben be tudjuk fogadni Krisztust, át tudjuk adni neki önmagunkat. A tulajdonítás és a részesítés nem válik el időben. Isten azonnal változást munkál bennünk kegyelme elfogadása-kor: valódi változás történik a gondolkodásmódban, a lelkiismeret működésében, az akaratban, az érzelmekben és a cselekedetekben is. Ennél kevesebb nem elég a bűnös számára. A bűn cselekvése miatt a halál foglyai vagyunk, s csak akkor szabadulunk meg, ha megszabadulunk a bűntől. A problémánk lényege az Istennel szembeni engedetlenség, a problémánk lényegi megoldása pedig az Isten iránti engedelmisség. Semmi hasznunk nincs abból, ha elméletben ismerjük a megoldást, amelyet Isten készített számunkra. A római levél tanulmányozásának csak annyi értéke, haszna van, amennyi engedelmisséget munkál általa Isten az életünkben. Tartsuk ezt szem előtt a levél tanulmányozása során!

Az e beti adomány
a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

FÜGGELÉK – A RÓMABELIEKHEZ ÍRT LEVÉL

Köszöntés és bevezetés – 1,1–15

I. A hit általi megigazulás – 1,16–8,27

1. TÉMAFELÜTÉS

A hit általi megigazulás jelentősége, értéke – 1,16–17

2. KINEK VAN SZÜKSÉGE A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁSRA? – 1,18–3,20

- A kinyilatkoztatást nem ismerők Isten előtti helyzete – 1,18–2,4
- Isten ítéletének alapelve – 2,5–16
- A kinyilatkoztatást ismerők Isten előtti helyzete – 2,17–3,20

3. MI A MEGOLDÁS A KILÁTÁSTALANNAK TŰNŐ HELYZETBEN?

- A megoldás minden ember számára: Jézus Krisztus helyettes, elfedező áldozata – 3,21–31
- Krisztus igazságát Isten az embernek tulajdonítja, amikor az ember ábrahámi hittel ragadja meg Isten ígéretét – 4,1–25
- A tulajdonított igazság nyomán az ember minden segítséget megkap, hogy az élete megváltozzék. Krisztusban az ember mindent elnyer, amit Ádám elvesztett – 5,1–21

4. HOGYAN VÁLTOZHAT MEG VALÓBAN EGY EMBER ÉLETE?

- Az odaszánás jelentősége az ingyen elnyert kegyelem nyomán; a keresztség mint ennek külső kifejeződése – 6. fejezet
- Kitérő a gondolatmenetben (7,1–13), a törvényből való megigazulás felfogásának tarthatatlansága, a törvény szerepe az ember bűnösségének felismerésében

- Az odaszánás önmagában nem elegendő a bűn feletti gyakorlati győzelemhez – 7,14–25
- A megoldás: a Krisztusban való élet Lelkének törvénye győzi le a bűn törvényét – 8,1–27

II. Predesztináció – Izráel és a pogányok a predesztináció és a hit általi megigazulás fényében – 8,28–11,36

1. A PREDesztINÁCIÓ (ELŐRE RENDELÉS)

ÉS A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS KAPCSOLATA – 8,28–39

2. IZRÁEL ÉS A POGÁNYOK A PREDesztINÁCIÓ ÉS A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS FÉNYÉBEN

– 9,1–11,36

- Kik tartoznak az izraeliták közé? – 9,1–29
- Miért nem jutott el Izráel az igazság törvényére? – 9,30–10,4
- Hogyan lehet eljutni a hitből való igazságra? Hiányzott-e Izráel számára ennek valamelyik feltétele? – 10,5–21
- Az Izráel-kérdés a predesztináció fényében – 11,1–32
Izráel történelme gyakorlati példája annak, hogy Isten minden eseményt felhasznál a megváltás művének előreviteléhez – 11,11–36

III. Gyakorlati kereszténység – 12,1–15,12

1. BEVEZETÉS

A gyakorlati keresztény élet alapja: Isten irgalmassága – 12,1–2

2. A SZOLGÁLATOK ISTEN SZERINTI BETÖLTÉSE A KERESZTÉNY KÖZÖSSÉGBEN – 12,3–8

3. A SZERETET A GYAKORLATBAN – 12,9–21

4. AZ ÁLLAMHATALOMHOZ VALÓ VISZONY – 13. fejezet

5. A KERESZTÉNY EGYSÉG TITKA – 14,1–15,13

Befejezés – 15,14–16,27

„...hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten ítélete alá essék”

ISTEN KEGYELMÉRE ÉS IGAZSÁGÁRA
MINDEN EMBERNEK SZÜKSÉGE VAN
(RM 1,18–3,20)

I Miért jogos az isteni harag az emberi gonoszsggal szemben?

Rm 1,18–21 • „Mert nyilván van az Istennek haragja a mennyből, az emberek minden istentelensége és igazságtalansága ellen, akik az igazságot hamissággal feltartóztatják. Mert ami az Isten felől tudható, nyilván van őbennük, mert az Isten megjelentette nékik. Mert ami Istenben láthatatlan, tudniillik az ő örökké való hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az ő alkotásaiból értelmes elgondolkodás nyomán meglátható, úgy, hogy ők védhetetlenek. Mert bár az Istent megismerték, mindazáltal nem mint Istent dicsőítették őt, sem néki hálákat nem adtak...”

(Vö. Zsolt 19,1–5; Ap csel 14,16–17)

Rm 2,1–4 • „Azért védhetetlen vagy, óh ember, bárki légy, aki ítélsz: mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhóztatod, mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz. Tudjuk

pedig, hogy az Isten ítélete igazság szerint van azokon, akik ilyeneket cselekszenek. Vagy arra számítasz, óh, ember, aki megítéled azokat, akik ilyeneket cselekszenek, és te is azokat cselekszed, hogy te elkerülöd az Isten ítéletét? Avagy megveted az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem fontolva meg, hogy az Isten jósága téged megtérésre vezet?”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen mértékben nyilvánvaló világunkban a valóság: Isten léte, hatalma? Mire van szükség ahhoz, hogy az ember felfedezze Istent, Isten jelenlétének nyomait? Mi a valódi oka annak, hogy sokan nem vesznek tudomást Istenről? Hogyan láthatjuk a lelkiismeret működéséből is, hogy az ember nem mentegethető a tudatlanságára hivatkozva? Hogyan vezethet megtérésre, ha lelkiismeretesen és következetesen gondolkodunk?

.....
.....
.....
Pál apostol először azok helyzetéről szól, akik számára az igazság megismerésének forrását a teremtett világ és a lelkiismeret jelenti, akiknek nem volt lehetőségük az írott kinyilatkoztatásból ismeretet meríteni. Ha valaki arra gondol, hogy azért szól róluk először az apostol, mert bűnösebbnek ítéli őket, mint a kinyilatkoztatást ismerőket, akkor téved. Ha azok Istentől való elszakadása sem menthető, akik kisebb világosságot kaptak, akkor mennyivel kevésbé van mentségük az olyan embereknek, akiknek kezében lehet az „igazság beszéde”!

Pál apostol két érvel is alátámasztja, hogy az ember nem hivatkozhat Isten előtt ismerethiányra: saját létezésünk és a teremtett világ tanúskodik Isten létezéséről, hatalmáról, istenségéről; lelkiismeretünk működése, illetve az a képességünk, hogy mások életében észrevesszük és elítéljük a rosszat, igazolja, hogy rendelkezünk erkölcsi ítélőképességgel, különbséget tudunk tenni – bizonyos keretek között – a jó és a rossz között.

Az Istentől való elszakadásnak, az igazságtalanságnak nem az ismeret hiánya az igazi oka. A teremtő és minden jót adományozó Istennel szembeni önző, hálátlan, hitetlen, lázadó magatartás a végső ok. Minden további rossz ennek a gyümölcse és következménye. A baj lényege, hogy az önmagát mindentől és mindenkitől függetlennek tekintő ember nem akarja elismerni önmaga felett Isten uralmát, és nem akar tudomást venni hálartozásáról. Az a szó, hogy „isten”, lényegében azt jelenti, hogy valaki (vagy valami) meghatározza az életünket, döntéseinket, sőt ítéletet mondhat felettünk... Fontos kérdés, hogy valójában ki az „isten” az életem felett! Kinek van joga arra, hogy kielezett helyzetekben is meghatározza a döntéseimet? A magam ura vagyok? A szenvedélyeim uralkodnak rajtam (vö. Fil 3,19)? Vagy a világot teremtő Alkotó az én uralkodóm? Mi bizonyítja a gyakorlati életemben azt, hogy valóban Isten az „isten” számomra?

Isten egyenes gondolkodásának teremtette az embert, de a bűn önigazolóvá, mindent megmagyarázóvá formálta (vö. Préd 7,29). A logikus gondolkodás így szólna: ha magam is jogosnak látom az ítéletet egy cselekedet kapcsán, és én is tettem már hasonlót, s mégis életben vagyok, akkor: 1. sürgősen változtatnom kell, 2. Isten nagyon irgalmasan bánik velem. Azonban hajlamosak vagyunk inkább úgy gondolni, hogy mindenki más életében elfogadhatatlan ez a cselekedet, de az én esetem kivétel... Sajnos képesek vagyunk önmagunkat is elhítni az okoskodásainkkal, és vakká válni saját dolgainkat illetően.

2 Milyen következménye van annak, amikor az ember elutasítja Isten uralmát?

Rm 1,21–25. 32 • „Mert bár az Istent megismerték, mindazáltal nem mint Istent dicsőítették őt, sem néki hálákat nem adtak, hanem az ő okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és balgatag szívük megsötétedett. Magukat bölcseneknek vallván, balgatagokká lettek, és az örökkévaló Isten dicsőségét felcserélték a mulandó emberek, madarak, négylábú állatok és csúszó-mászó állatok képmásával. Azért is adta át őket az Isten szívük kívánságaiban tisztátalanságra, hogy egymás testét megszeplőssék, mint akik az Isten igazságát hazugsággá változtatták, s a teremtett dolgokat tisztelték és szolgálták a teremtő helyett, aki mindörökké áldott. Ámen. Akik jóllehet az Isten végzését ismerik, hogy akik ilyeneket cselekszenek, méltók a halálra, mégis nemcsak cselekszik azokat, hanem az akképpen cselekvőkkel egyet is értenek.”

(Vö. Rm 1,26–31)

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan viszonyul Isten az ember döntéséhez? Mire következtethetünk abból, hogy az ember bálványokat készít magának? Mi mindent tehet az ember Isten helyére? Mire mutat rá az apostol a homoszexualitás kérdésével kapcsolatban? Mikor válik egy ember menthetetlenné?

.....
.....
Az ember legszemélyesebb döntése az, hogyan viszonyul Istenhez, döntésének viszont minden esetben törvényszerű kö-

vetkezménye van. Ebből következik az is, hogy ha a helyreállítás útját keressük, akkor az okok orvoslásával kell kezdenünk. **Nem egyszerűen egyes bűnöktől kell megszabadulni, hanem a bűn gyökerétől, az Istentől való elszakadástól, vele szembeni hálátlanságtól.** Ha valaki úgy dönt, hogy Istent istenként fogja tisztelni, és hálával örül minden áldásnak, amit tőle kap, akkor ennek is törvényszerű következménye, nyilvánvaló gyümölcse lesz az életében.

Amikor egy ember annak ellenére sem követi Istent, hogy lehetősége nyílt a megismerésére, akkor törvényszerűen „okoskodik”. Valamilyen magyarázatot kell adnia arra, miért nem követi jobb meggyőződését, lelkiismerete szavát. Ez a hozzáállás megnyilvánul a Bibliához való viszonyában is. *„Ha emberek nem törekednek arra, hogy összhangba kerüljenek Istennel mind a szavak, mind a cselekedetek szintjén, akkor bármilyen képzetek legyenek is, biztosan hajlamosak lesznek a tévelygésre a Szentírás megértését illetően... Torzult látásuk folytán sok okot fognak találni a kételkedésre és a hitetlenségre olyan dolgokban is, amelyek valójában világosak és egyszerűek. Bárhogy leplezzék is, a kételkedés és bizalmatlanság oka a legtöbb esetben: a bűn szeretete... Akkor juthatunk csak el az igazságra, ha őszintén vágyakozunk megismerni, és ha készek vagyunk szívvel engedelmeskedni neki. Akik ilyen lelkülettel fognak a Biblia tanulmányozásához, azok bőséges bizonyítékot találnak arra, hogy az Írás valóban Isten beszéde...”* (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 96. o.)

Ha valaki elutasítja azt a világosságot, amely az életútjára sugárzott, akkor lelkivilága, gondolkodása besötétedik. Döntése következtében olyanná lesz az élete, mint az a fűszer, amely elveszítette ízét: hiábavaló, haszontalan, cél nélküli. **Amikor az ember elfordul a szeretet és igazság forrásától, sőt fellázad ellene, akkor többé nem tudja betölteni létének eredeti rendeltetését, hogy tükrözze Isten jellemét.**

Ha az ember elutasítja az Istentől való függést, ettől még nem változik meg az, hogy függő lénynek lett megalkotva,

ezért törvényszerű következmény a „rossz” függés megjelenése is. Ez a gyökere a bálványimádásnak, és a különböző szenvedélybetegségeknek, függőségeknek is. Sajátos ellentmondás, hogy az ember megalázonak tartja a teremtőtől való függést, de önként aláveti magát a teremtményektől vagy teremtetett dolgoktól való függésnek. Igaz, hogy ekkor is újra és újra felszínre tör lázadása, a mindentől való függetlenség vágya, de idővel újabb dolgokat emel istenként önmaga fölé.

Az embernek le kell aratnia (Gal 6,7-8) magvetésének gyümölcset a bűn miatt megromlott kívánságai megerősödésében, szenvedélyei eluralkodásában, gondolkodása „mél-tatlanná” válásában, testi és lelki betegségekben. Isten átadja az embert saját döntése következményeként Sátán uralmának, aki már nem tiszteli az ember szabadságát. Nem Isten büntetése az emberiség életében megjelenő pusztító gonoszság, és az azzal együtt járó szenvedés, hanem az emberi választás eredménye. Isten nem korlátozza az emberi szenvedélyeket, nem tesz csodát a bűn következményeinek megszüntetéseért, visszavonul és vár, hátha a bűn gyümölcseinek keserű ízlelése felkelti az emberben a szabadulás vágyát. Azonban ha nem fordul vissza, és a bűn következményeinek tapasztalata sem állítja meg a lázadását, akkor teljesen eltorzulhat és menthetetlenné válik. A megtérés reménysége akkor kezd vesztesen fogyni, amikor nem csupán elkövetjük a bűnt, de megmagyarázzuk azt, és önmagunkat is elbizonytalanítjuk abban, hogy mi a jó, és mi a rossz. **A megkeményedés akkor veszélyezteti leginkább az embert, amikor önzését igazoltnak, jogosnak látja, saját bűnét szükségesnek, sőt jónak tekinti.**

Az apostol külön rámutat a mi korunkban is annyira jellemző szexuális visszaélésekre mint az Istentől való elfordulás eredményére. *„Mihelyt sikerül Sátánnak elválasztani a lelket Istentől, az erő egyedüli forrásától, az ember testi természetének szentségtelen kívánságait próbálja felébreszteni.”* (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 791. o.) Most, a vég idején beteljesedik Jézus

próféciája, mely Szodoma és Gomora napjaihoz hasonló állapotokat jövendölt meg (Lk 17,28–32; 1Móz 19. fejj.; Jer 23,14; Ezék 16,49).

Fontos azt is látnunk, hogy a „látványos” bűnök mellett az apostol olyan bűnöket (például versengés, büszkeség, irigység) is felsorol az Istentől való elfordulás következményeinek sorában, amelyeket sokszor szó nélkül hagyunk, sőt talán nem is tekintünk bűnnek. Pedig ezek is – miként a „látványos” bűnök – „csak” annak bizonyítékai, hogy Isten jelenléte, tisztelete, szeretete hiányzik az életünkből.

3 Milyen alapelveket fedezhetünk fel Isten ítélethozatalában? Hogyan kapcsolódik össze a hit és a cselekedet az ítéletben?

Rm 2,5–12. 16. 13–15 • „De te a te keménységed és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot a haragnak és az Isten igaz ítélete kijelentésének napjára. Aki megfizet majd mindenkinek az ő cselekedetei szerint: azoknak, akik a jó cselekedetben való állhatatossággal dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek, örök élettel; azoknak pedig, akik versengők és akik nem engednek az igazságnak, hanem engednek a hamisságnak, búsulással és haraggal. Nyomorúság és ínség minden gonoszt cselekedő ember lelkének, zsidónak először, meg görögnek! Dicsőség pedig, tisztesség és békesség minden jót cselekedőnek, zsidónak először, meg görögnek! Mert nincsen Isten előtt személyválogatás: mert akik törvény nélkül vétkeztek, törvény nélkül vesznek is el, és akik a törvény alatt vétkeztek, törvény által ítéltetnek meg, azon a napon, melyen Isten megítéli az emberek titkait az én evangéliumom szerint a Jézus Krisztus által. (Mert nem azok igazak Isten előtt, akik a törvényt hallgatják, hanem azok

fognak megigazulni, akik a törvényt betöltik. Mert amikor a pogányok, akiknek törvényük nincsen, természetből a törvény dolgait cselekszik, akkor ők, törvényük nem lévén, önmaguknak törvényük, mint akik megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva a szívükbe, egyetemben bizonyoságot téven arról a lelkiismeretük és gondolataik, amelyek egymást kölcsönösen vádolják vagy mentegetik.)”

(Vö. Jn 3,19–21; Jak 2,14–26))

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Mi alapján hoz Isten ítéletet? Hogyan alakul ki a keménység Istennel szemben? Mi a kárhozzátás oka a „meg nem tért szíved szerint” kifejezés fényében? Mi alapján ítéli meg Isten a kinyilatkoztatást nem ismerőket? Mikor tehető felelőssé az ember a tudatlansága miatt?

.....
.....
Isten igazságos ítélőbíró, ezért az ítéletben nincsen személyválogatás, mindenkire azonos mérce vonatkozik: „Azokat fogja Isten igazzá nyilvánítani, akik a törvényt betöltik.” A cselekedeteink és a mögöttük meghúzódó indítékok pontos képet adnak Isten számára a hitünkről. A bibliai hit fogalma soha nem merül ki a hitvallásban, hanem az Isten iránti bizalmat és az ebből következő cselekvést is jelenti. A bizalom mindig gyakorlati döntésekben nyilvánul meg. Az ítélet tulajdonképpen nem más, mint a cselekedeteinkkel kimutatott választásunk Isten részéről történő kimondása és érvényesítése. Ő minden körülményt, lehetőséget és kísértést figyelembe vesz, ismeri az emberi szív titkait, küzdelmeit, és minden se-

gítséget megad annak, aki meg akar változni. A valódi kérdés tehát az, hogy amikor akár Isten Igéje által, akár a lelkiismeretünk szava által találkozunk egy Istentől jövő felhívással, jóra való ösztönzéssel, akkor milyen döntést hozunk, illetve mennyire vagyunk kitartóak a jó döntésben? A megtéretlenség annak fényében mérhető, amennyi lehetőséget adott Isten a megtérésre. A büntetés mértéke pedig arányos lesz a felkínált és elutasított kegyelem és igazságismeret mértékével (Lk 12,47–48). Senki esetében nem az lesz az elveszés oka, mert bűnre hajló természettel született, kedvezőtlen körülmények közé, sőt nem is pusztán az, hogy rossz döntéseket is hozott élete során. Ha valaki elvesz, akkor ez azért történik, mert következetesen visszautasította a jót, amire lehetőséget adott neki Isten.

Teremtőnk komoly küzdelmet folytat minden emberért, ezért nem könnyű az isteni szeretet esedezésével szemben haladni, de nem is lehetetlen. Az, hogy egy ember miért dönt úgy, hogy megkeményíti a szívét, avagy megnyitja a szívét: titok. Ez a „hit titka” és a „bűn titka”. Isten „az emberek titkait fogja megítélni” az ítéletben. Mi soha nem látjuk egy ember életét úgy, mint Isten, ezért sem foglalhatjuk el a helyét, s nem mondhatunk ítéletet emberek, emberi életek felett (vö. 1Kor 4,5).

„Nem Isten vakítja meg az embereket, nem Ő keményíti meg szívüket. Ő világosságot küld, hogy kijavíthassák hibáikat, és biztos útra vezetí őket. Ennek a világosságnak az elvetése miatt vakul meg a szem, keményedik meg a szív. A folyamat sokszor fokozatos, szinte észrevehetetlen. Az ember Isten igéjéből kapja a világosságot, szolgálói által vagy Lelkének ereje által – ám ha ezt a fény sugarat nem veszi figyelembe, a lelki felfogás részben eltompul, s a világosság következő megnyilatkozását kevésbé tisztán érzékeli. Így sűrűsödik a sötétség, míg végül éjszaka lesz a lélekben... A Szentlélek elleni bűn leggyakoribb formája az, amikor valaki kitartóan semmibe veszi a menny bűnbánatra hívó sza-

vát. Minden lépés, amellyel elutasítjuk Krisztust, egy lépés a megváltás elutasítására is, és a Szentlélek elleni bűn felé is.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 265–267. o., Advent Kiadó, 1989)

4 A vallásos gondolkodás és magatartás milyen jellegzetességeire irányítja rá a figyelmet az apostol? Milyen veszély fenyegeti az Isten kinyilatkoztatását ismerőket? Mit kell tudatosítaniuk magukban a hitvallóknak?

Rm 2,17–29 • „Ímé, te zsidónak nevezted, és a törvényre támaszkodsz, és Istennel dicsekszel. Ismered az ő akaratát, és választást tudsz tenni azok között, amelyek különböznek attól, mivelhogy a törvényből megtanítottál, és azt hiszed magadról, hogy te a vakok vezetője, a sötétségben levők világossága, a balgatagok tanítója, a kiskorúak mestere vagy, bírván a törvényben az ismeret és igazság formáját. Aki azért más tanítasz, magadat nem tanítod-é? Aki azt hirdeted, hogy ne lopj, lopsz-é? Aki azt mondod, ne paráználkodj, paráználkods-é? Aki utálad a bálványokat, szentségtörő vagy-é? Ki a törvényben dicsekszel, a törvény megrontása által az Istent gyalázod-é? Mert az Isten neve miattatok cáromoltatik a pogányok között, amint meg van írva. Mert használ ugyan a körülmetélkedés, ha a törvényt megtartod; de ha a törvényt áthágod, a te körülmetélkedésed körülmetéletlenséggé lett. Ha tehát a körülmetéletlen pogány megtartja a törvény parancsolatait, az ő körülmetéletlensége nem körülmetélkedésül tulajdoníttatik-e néki? És a természettől fogva körülmetéletlen ember, ha a törvényt megtartja, megítél téged, aki a betű és körülmetélkedés mellett is a törvények megrontója vagy. Mert nem az a zsidó, aki külsőképpen az; sem nem az a körülmetélés, ami a testen külsőképpen van: hanem az a zsidó, aki belsőképpen az; és a

szívnek lélekben, nem betű szerint való körülmetélése az igazi körülmetélkedés, amelynek dicsérete nem emberektől, hanem Istentől van.”

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen kifejezések utalnak a vallásos büszkeség jelenlétére? Milyen előnye van annak, aki a törvényt tanulmányozhatja? Mire figyelmeztet az, hogy a törvény segítségével csak az ismeret és igazság *formáját*, azaz keretét birtokolja az ember? Mit fejez ki a körülmetélkedés Isten szándéka szerint? Hogyan alkalmazható a keresztségre mindaz, amit az apostol a körülmetélésről mond?

.....

.....

Pál apostol az írott kinyilatkoztatást nem ismerők (pogányok) Isten előtti helyzetének bemutatása és az ítélet alapelveinek kifejtése után rátér az isteni kinyilatkoztatást ismerők (zsidók) helyzetére. A zsidók más helyzetben voltak, mint a pogányok. Lehetőségük volt közvetlenül megismerni Isten akaratát, gondolatait, hiszen Isten kinyilatkoztatást adott nekik a prófétákon keresztül. Ez a tény kialakított bennük egyfajta vallásos büszkeséget, mások fölé emelték magukat vallási ismereteikre, Istentől való elhívásukra alapozva. Ez a kiváltság azonban nem eredményez kivételezést Isten ítélőszéke előtt, sőt inkább nagyobb felelősséget, súlyosabb számonkérést jelent.

A zsidó vallásosság meghatározó eleme volt a törvény, amelyből Isten akaratát tanulmányozták, s egyes kérdések eldöntésekor támaszkodtak rá. Volt azonban egy általános probléma: üdvösségük reménységét is a törvény követelményeit betartó ma-

gatartásukra építették. Ilyen értelemben is a törvényre támaszkodtak. Ebből pedig törvénytörően következett az, hogy igyekeztek a látható, megfogható utasításokat teljesíteni, s közben elhanyagolták azt, ami kevésbé látványos, de fontosabb: a törvény lényegét betölteni (Mt 23,23). A másik törvénytörő következménye ennek a gondolkodásnak, hogy igyekeztek leleplezni mások törvénytöréseit, s ezzel magukat jobb színben feltüntetni. A törvény igéivel megbélyegezték a bűnösöket, kirekesztették őket a vallási életből, miközben Isten mércéjével mérve ugyanolyan, sőt súlyosabb bűnöket követtek el (Mt 23,2–4. 25–28).

A törvényből csak az ismeret és valóság keretét nyerhetjük el. Azonban a valóság ismerete még nem jelent a gyakorlatban igaz életet! **„Az ember élhet az igazság tudatával, anélkül, hogy az igazság megszentelné.”** (Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 1889. augusztus 5.) A Biblia Isten igazi megismerésének a vele való találkozás, majd ennek nyomán a bűnbánat és bűnbocsánat személyes tapasztalatát tekinti (Jer 31,31–34; 1Kor 8,3; Jób 42,1–6). Végzetes öncsalás, amikor valaki a lényeg helyett megelégszik a külső formával, s abba a hitbe ringatja magát, hogy rendezett a kapcsolata Istennel. Isten nem tud segíteni azon, aki meg van elégedve a vallásosságával, miközben a megelégedettsége önismeret hiányával párosul. Isten a törvény segítségével önismeretre, önmagunk meglátására akar segíteni. Pál apostol ezért próbálta a „törvény tükrét” szembefordítani zsidó olvasóival, így segíteni nekik valódi helyzetük felismerésében.

„Lehet, hogy az intézményes vallások az eddig ismert leghatásosabb pótszernek bizonyulnak, mellyel a megváltó Isten ismeretét akarjuk helyettesíteni. Nagy veszély rejlik az önelégültségben. Elfogadtuk a tanításokat, és hetente járunk istentiszteletre, így elégedetten nyugtázzuk, hogy biztonságban vagyunk Isten nyája között. Miért ne lennénk, hiszen ott vagyunk az egyházban és Isten Igéjében, így hát biztosan megtaláltuk Istent. Tényleg megtaláltuk?

Az egyháztagságot és a hitvallást tévesen azonosítják az újjászületés tapasztalatával. Mivel körülöttünk mindenkinek nagyjából hasonló tapasztalata van, mint nekünk, nem érzékeljük a veszélyt és a mélyebb tapasztalat szükségességét. Ez a helyzet napjainkban majdnem mindegyik egyházra és felekezetre jellemző, és az a hamis meggyőződés, hogy a vallást az ismeret, a hitvallás és a gyülekezetbe járás révén találtuk meg, odavezet, hogy Istent inkább a kényelem forrásának tekintjük, mintsem mindennapi életünk központjának.” (Jim Hohnberger: *Menekülés Istenhez*, BIK Könyvkiadó, Budapest, 2007, 33–34. o.)

Minden hívő embernek fel kell tennie a következő kérdéseket önmagának: Nem arra szolgál a vallásosságom, hogy mások fölé emeljem magamat? Alkalmazom mérceként az ismereteimet a saját életemre, vagy csak beszélek Istenről? Valódi megtisztulást keresek, vagy csak látszat szerinti megtisztulást – Isten törvényével a maga valódi mércéje szerint szembesülök? Igazán keresem Istent, vagy csak a lelkiismeretemet akarom megnyugtatni a vallási előírások gyakorlása által? Van élő kapcsolatomban Istennel?

5 Mire hívta el Isten a zsidó népet? Meghiúsulhatnak-e Isten tervei a hitvallók hűtlensége miatt?

Rm 3,1–8 • „Mi tekintetben különb hát a zsidó? Vagy micsoda haszna van a körülmetélkedésnek? Minden tekintetben sok. Mindenekelőtt, hogy az Isten rájuk bízta a beszédeit. De hát ha némelyek nem hittek? Vajon azok hitetlensége nem teszi hiábavalóvá az Isten hűségét? Távoll legyen! Sőt inkább Isten legyen igaz, minden ember pedig hazug, amint meg van írva: »hogy igaznak ítéltess a te beszédeidben, és győzedelmes légy, amikor vádolnak téged.« Ha pedig a mi igazságtalanságunk az Isten igazságát mutatja meg, mit mondjunk? Vajon igazságtalan az Isten,

hogy minket büntet? Emberi módon szólok! Távoll legyen! Mert akkor mi módon ítéli meg Isten a világot? Mert, ha az Isten igazsága az én hazugságom által öregbült az ő dicsőségére, miért kárhoztattam még én is, mint bűnös? Sőt, inkább ne cselekedjünk a rosszat, hogy abból jó származzék? Amint minket rágalmaznak, és amint némelyek mondogatják, hogy mi így beszélünk, akiknek kárhoztatása igazságos.”

(Vö. 2Móz 19,5–6)

1Kor 4,7 • „Mert kicsoda különböztet meg téged? Mid van ugyanis, amit nem kaptál volna? Ha pedig úgy kaptad, mit dicsekedsz, mintha nem kaptad volna?”

2Kor 13,8 • „Mert semmit sem cselekedhetünk az igazság ellen, hanem csak az igazságért.”

.....
.....
Az átgondolást segítő kérdések: Mikor és miért hívta el Isten a zsidó népet Józsué 24,2 alapján? Isten személyét hogyan érinti az, ami az emberi világban történik, a bűn és az igazság között zajló küzdelem? Miért fontos, hogy Isten igazsága vitán felüli legyen mindenki előtt? Hogyan világítja meg az apostol, hogy a bűnt cselekvő ember számára nem jelent felmentést és dicsőséget az a tény, hogy Isten képes „elforgatni” az emberi gonoszságot, és a lázadás ellenére megvalósítani a terveit? Mit tanulhatunk Pál érvelési módjából?

.....
.....
A zsidó nép elhívása nyilvánvaló módon történt, különleges körülmények között (lásd 2Móz 19–20. fejezetét!). Isten azonban nem azért hívta el őket, hogy ezzel büszkélkedve más

népek fölé emeljék magukat. Azért hívta el a zsidó népet, mert lehetővé akarta tenni más népeknek is, hogy megismerjék Őt. Azt akarta, hogy látva e nép életét, törvénykezését, az engedelmisségüket követő áldásokat, mások is csatlakozzanak a teremtő Isten tiszteletéhez. Ez alapvetően két dolgot igényelt volna egyszerre: Isten iránti hűséget (a büntől való elkülönülést), és a más népek iránti szeretetet, nyitottságot. Azonban e cél betöltése helyett hol elhagyták Istent, bálványimádó szokásokat, más népek gyakorlatát követve, hol pedig elzárkóztak más népektől, mintha Isten nem az egész világ teremtője, hanem csak az övék volna, csak őket szeretné.

Isten a vég idején is nyilvánvaló elhívást és megbízást adott egy népnek (vö. Jel 10., 12., 14. fejezetei). Vajon Isten mai Izráele tanul a zsidó nép hibáiból, és kikerüli azokat a csapdákat, amelyekre Pál apostol rávilágított? Meg tudja tisztítani Isten ezt a népet minden büszkeségtől és önigazultságtól? Elfogadja Isten népe a küldetést, és betölti szolgálatát alázattal és szeretettel?

6 Mire adatott a törvény? Milyen felismerésre/meggyőződésre akar Isten elvezetni minden embert?

Rm 3,9–20 • „Micsoda tehát? Különbek vagyunk-é? Semmiképpen nem. Mert az elébb megmutattuk nyilván, hogy zsidók és görögök mindnyájan bűn alatt vannak, amint meg van írva, hogy »nincsen csak egy igaz is; nincs, aki megértse, nincs, aki keresse az Istent. Mindnyájan elhajlottak, egyetemben haszontalanokká lettek, nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is. Nyitott sír a torkuk, nyelvükkel álnokságot szólnak, áspiskígyó mérge van ajkaik alatt. Szájuk telve átkozódással és keserűséggel. Lábaik gyorsak a vérontásra. Útjaikon romlás és nyomorúság van. És a békesség útját nem ismerik. Nincs Isten félelme a szemük előtt.« Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond,

azoknak mondja, akik a törvény alatt vannak, hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten igazságos bírói ítéletének legyen alárendelve. Annakokáért a törvény cselekedeteiből egy test sem igazul majd meg öelőtte: mert a bűn ismerete a törvény által van.”

Rm 11,32 • „Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett, hogy mindenenen könyörüljön.”

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Az ószövetségi idézetek milyen okokat jelölnek meg a bűnök gyökereként? Milyen következményekre mutatnak rá? Hogyan szembeesíti Pál az olvasóit azzal, hogy az idézett szakaszok nem a „pogányokra” vonatkoznak? Mi a jelentősége a 20. versben a *test* szó használatának? Mire utal a megigazítással kapcsolatban a jövő idő?

.....
.....
Az apostol egy ószövetségi idézetgyűjteménnyel támasztja alá utolsó érvként azt az állítását, hogy „mindnyájan bűn alatt vagyunk”. Az idézetek a Zsoltárok könyvéből (14., 5., 140., 10., 36. zsoltár) és Ésaia próféta könyve 59. fejezetéből valók. Az idézetek nyomán is ugyanaz a kép bontakozik ki az ember állapotáról, mint amelyről az apostol az 1. fejezetben szólt.

Nem lehet üdvözülni tehát a törvény megismerése és cselekvése útján. A *test** szó használatának nagy jelentősége van

* A görög nyelvben két olyan kifejezés van, amelyet *test*nek fordíthatunk. A *test* mint konstrukció (*szóma*) és a *test anyaga*, a *hústest* (*sarx*). Ezen a helyen a *sarx* szó áll, amely átvitt értelemben utal a megromlott, bűnre hajló emberi természetre is (vö. Mt 26,41; Jn 3,6; Gal 5,19).

ezen a helyen. Az ember, aki bűnre hajló természettel születik, elköveti a bűnt, mert önmagában nincs hatalma, hogy legyőzze azt. A bűn pedig megfosztja az embert az élet jogától. Nincsen emberi cselekedet, amivel akár csak egyetlen elkövetett bűnt is jóvá lehetne tenni Isten ítélőszéke előtt.

Ennek nyomán kimondhatjuk: „nincsen egy igaz sem”, aki saját igazsága jogán igényelhetné az örök életet. Isten színe előtt mindenki elnémul majd (lásd Mt 22,12), mert önmagában senki sem áll meg, ezért nincs helye büszkeségnek és mások lenézésének. Isten segítsége, az evangélium nélkül minden egyes ember kilátástalan helyzetben van.

„Mi tehát a hit általi megigazulás? Isten műve, amely az ember minden dicsőségét porba dönti, és elvégzi értünk azt, ami nem áll hatalmunkban, hogy önmagunkért megtegyük. Amikor az emberek belátják saját semmiségüket, akkor készültek fel arra, hogy Krisztus életszentségét felöltözzék.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1902. szeptember 16.)

*Az e heti adomány
a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.*

FÜGGELÉK A II. TANULMÁNYHOZ

1. kérdés

Korunk egyik jellemzője, hogy az emberek többnyire kerülnek a nyílt, egyenes beszédet, mindent homályban hagynak, ezért talán keménynek hathat, ahogyan az apostol megközelíti a kérdést, és Isten jogos haragjáról beszél az igazság feltartóztatása miatt. Pedig mind a nyílt, igazságszerető beszéd, mind Isten bűnnel szembeni haragja a kegyelem megnyilatkozása. Isten idejében akarja figyelmeztetni az embert, hogy a végső ítéletben felmenthesse. Isten részleges ítéletekkel látogatja meg az emberiséget, „nem tölti ki teljes búsulását”, „lecsendesíti haragját”, alkalmat adva ezzel a megtérésre.

3. kérdés

Igazságos-e Isten, amikor a cselekedetek alapján ítéli meg az embert, aki magától képtelen jót cselekedni, amint ezt Pál apostol világosan bizonyítja a római levélben?

Minden engedelmes és jó cselekedet Isten munkájának a gyümölcse, és Őt dicsőíti. Éppen ezért Isten előtt nem lehet érdemeket gyűjteni jó cselekedetekkel, és értük felmentő ítéletet nyerni. A felmentő ítélet mindenki esetében kegyelem alapján, Krisztus áldozatáért születik meg. Isten nem is azt teszi mérlegre egyszerűen, hogy jó vagy rossz tettekből volt-e több az életünk során. A cselekedeteinkből mutatja majd ki, hogy valóban „befogadtuk-e az igazság szeretetét” (2Thess 2,10), vagy „inkább szerettük a sötétséget, mint a világosságot” (Jn 3,19).

4. kérdés

„Istennel dicsekszel” – Az Istennel való dicsekvésnek Jer 9,23–24 fényében van egy pozitív értelme is: Amikor valaki személyes tapasztalat és közösség útján igazán ismeri Istent, akkor

önmagát nem fogja dicsőíteni, hiszen tudja, hogy mindent ajándékba kapott. De Isten-ismerete arra szolgál, hogy életével és szavaival is dicsőítse Teremtőjét. Ilyenkor a hívő ember élete láthatóvá teszi Isten lényét a környezete számára, s másokat is megtérésre, Isten hatalmának elismerésére készítet.

„*Aki utálod a bálványokat, szentségtörő vagy-é?*” – Ez a mondat többféle értelmezésre is lehetőséget ad. A *szentségtörő* szó jelentheti azt is, hogy *templomrabló*. E szerint azokra utalna, akik miközben megbélyegezték a bálványimádást, azért a bálványtemplomot anyagi haszonért kirabolták. Lehet azonban a *szentségtörő* szót más összefüggésben is értelmezni, hiszen az apostol nem utal arra, milyen templomot szentségtelenítettek meg. Gondolhatunk a jeruzsálemi templommal kapcsolatosan is szentségtörésre: a bálvány lényege az, hogy az ember alkot magának istent, és úgy tiszteli, ahogyan elgondolja. Az már részletkérdés, hogy a magunk által alkotott bálvány fizikai vagy szellemi alkotás. Ezzel szemben az igaz istentisztelet Isten kinyilatkoztatására épül. Jeremiás próféta könyve 10. fejezetében külön kihangsúlyozza: a különbség abban van, hogy a bálvány nem él, nincs hatalma sem jót, sem rosszat cselekedni. Ezzel szemben „az Úr igaz Isten, élő Isten”, aki beavatkozik a történelembe, s jelen van gyermekei életében. Ha innen közelítjük meg a bálványimádást, akkor így is megragadhatjuk a lényegét: egy élet nélküli istenség tisztelete. Egy bálványt lehet pusztán szertartásokkal tisztelni, de az élő Istent nem! Isten az emberrel szövetséges viszonyt akar ápolni, barátságot akar kötni velünk. Ezzel soha nem egyeztethető össze a csupán formális istentisztelet. A kérdést tehát így is megfogalmazhatjuk: Te, aki szívedből gyűlölöd a bálványokat, nem ugyanolyan módon viszonyulsz Istenhez, mintha a teremtőd is csak egy bálvány lenne? Isten Igéje több helyen is utal erre a problémára (lásd Jer 4,1–2; Ésa 29,13), abban az összefüggésben is, hogy ennek a lelkületnek köszönhetően megfosztják Isten jelenlététől a templomot (Jer 7,2–7).

„*Mert hasznos ugyan a körülmetélkedés...*” – A körülmetélkedést Pál „hasznosnak” nevezi, mert nyilvánvaló elkötelezettséget, odaszánást fejez ki. A látható jegy tudatosítja az Istennel való szövetséget, és emlékeztet feltételeire. Azonban a külső jegynek semmi értéke sincs, ha nem áll mögötte a lelki tartalom, a „szív körülmetélése”, mert e nélkül a gyakorlati életben nem valósul meg az, amit kifejez. Ugyanakkor csupán a külső jegy hiánya miatt nem tagadhatjuk meg, hogy egy ember Isten gyermeke, amikor szívből engedelmeskedik neki. Ugyanezt elmondhatjuk a keresztség kapcsán is, mégis sokszor lehet találkozni azzal, hogy pusztán a külső jegy, a bemerítéssel történt keresztség megléte vagy hiánya alapján elfogadásra vagy elutasításra, előítéletre talál valaki. Az igazi kérdés azonban mindenki esetében az, hogy Isten hogyan ítéli meg a vele való kapcsolatot, szeretetemet, mert az Istennel kötött szövetség hitelesítése Istené.

A körülmetélkedésen és a keresztségen túl érvényes a fenti okfejtés mindenfajta egyházszervezetben vagy egyházi névben való bizakodásra is. A külső odatartozás semmit sem ér, ha hiányzik a lelki közösség. Viszont a lelki közösség e külső jegyek híján is valóság és érték. A körülmetélkedés „használ akkor, ha az ember a törvényt megtartja”. Hasonlóképpen „hasznos” a keresztség és az Ige szerinti hívő néphez vagy névhez tartozás is, ha a lelki közösség és azonosság is megvan (vö. Fil 3,3).

„*A farizeusok Ábrahám gyermekeinek vallották magukat. Jézus elmondta nekik, hogy ez csak akkor érvényes, ha Ábrahám cselekedeteit művelik. Ábrahám igaz gyermekeinek hozzá hasonlóan Istennek engedelmeskedő életet kell élniük... Az Ábrahám-tól való testi leszármazás önmagában értéktelen, ha nincsenek vele lelki kapcsolatban, vagyis ha nem ugyanaz a lelkület munkálkodik bennük, és nem ugyanazokat a dolgokat cselekszik, akkor nem az ő gyermekei. Ez az alapelve ugyanúgy érvényes az apostoli jogfolytonosság kérdésében... Az apostoli jogfolytonosság*

sem az egyházi hatalom továbbadásában rejlik, hanem a lelki rokonságban. Az apostoli jogfolytonosság valódi bizonyítéka az apostoli lelkülettől indított élet, az általuk tanított igazság elhívése és továbbadása. Ez teszi az embert az evangélium első tanítóinak egyenes leszármazottjává.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Bp., 1989, 395. o.)

5. kérdés

Joggal teszi fel Pál a kérdést: az Izráel életében látható hűtlenség nem hiúsította meg Isten terveit? Ezzel a kérdéssel majd részletesen foglalkozik a 9–11. fejezetekben. E helyen rövid, határozott választ ad: Isten mindig teljesíti az ígéreteit, az emberi hűtlenség ellenére is megvalósítja terveit. Senki nem vádolhatja hűtlenséggel Istent, Ő minden emberi váddal szemben igaznak fog bizonyulni.

Pál még egy kérdést felvet, de jelzi, hogy ezt az emberi okoskodás leleplezése miatt kell feltennie: Ha Isten tervei megvalósulnak annak ellenére, hogy az ember hűtlen, sőt Isten hatalma csak még jobban látható az emberi hűtlenség nyomán, akkor nem igazságtalanság-e Isten részéről azok elítélése, akik bűneik által az Ő dicsőségének nagyobb megnyilvánulását tették lehetővé? Sokat tanulhatunk abból, ahogyan Pál megközelíti ezt a kérdést. Nem kezd el vitatkozni, nem fejt ki részletesen azt, hogyan valósulhatnak meg Isten tervei az emberi hűtlenség ellenére, s miért jogos Isten ítélete az engedetlen ember felett. Egyszerűen más megvilágításba helyezi a kérdést: 1. Isten bíró, és uralkodásának alapja az igazságosság. Nem lehetne bíró, és nem lehetne örökkévaló az uralma, ha igazságtalan lenne (lásd 1Móz 18,25; Jób 34,17). 2. A felvetett gondolatot önmagában leleplezi az is, amilyen végkövetkeztetés származik belőle: „Tegyük minél több rosszat, hogy annál nagyobb legyen Isten dicsősége.” Vannak helyzetek, amikor sokat segít, ha követjük Pál módszerét, és más nézőpontból is megvizsgáljuk a kérdéseket.

„...törvény nélkül jelent meg az Isten igazsága... a Jézus Krisztusban való hit által”

AZ ELFEDEZŐ ÁLDOZAT ÉS AZ IGAZSÁG AJÁNDÉKA (RM 3,21–4,8)

A levél gondolatmenetében kiemelten fontos szakaszhoz érkezünk: e tanulmányban az evangélium lényegével foglalkozunk. Az apostol megmutatta, hogy „az egész világ Isten ítélete alá esik”, nincs egyetlen ember sem, akinek reménye lehetne, hogy a saját igazsága jogán felmentő ítéletet kap, és így örökké élhet. Kilátástalannak tűnő helyzetben vagyunk, mindannyian áthágtuk a törvényt, jogos a törvény által felettünk kimondott kárhóztató ítélet. Az örök élet feltétele pedig nem változott: Isten igényli a törvény mércéje szerinti igazságot. Van-e megoldás erre? Szeretnénk valami módon az isteni mércének megfelelő igazságra?

¶ Mi az első örömhír Isten igazságával kapcsolatban?

Rm 3,21–23 • „Most pedig törvény nélkül jelent meg az Isten igazsága, amelyről tanúbizonyságot tesznek a tör-

vény és a próféták. Istennek igazsága pedig a Jézus Krisztusban való hit által mindazokhoz és mindazoknak, akik hisznek. Mert nincs különbség, mert mindnyájan vétkeztek, és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül.”

Az átgondolást segítő további kérdések: A korábbi fejezetekben melyik vers mutatott rá arra, hogy a törvény mércéjének megfelelő igazság az örök élet feltétele? Elérhető-e az Isten által megkívánt igazság a törvény megtartása útján? Hogyan tanúskodik a törvény „Isten törvény nélkül megnyilvánuló” igazságáról, azaz hogyan lehet megtalálni az evangéliumot a törvényben? Hogyan tanúskodtak a próféták a Krisztus által elnyerhető igazságról?

A „vétkeztek” igealak nem folyamatos vétkezésre utal, ugyanakkor folyamatos igealak a „szűkölködnek” ige az eredeti szövegben. Mi a jelentősége ennek? A törvény egyetlen, mégoly kis áthágása is elegendő ahhoz, hogy elszakítson Istentől, és az ember elveszítse Istenhez való hasonlóságát, az isteni jellem dicsőségét (vö. Jak 2,10). Isten nélkül pedig nyomorult az ember élete, bármilyen erővel vagy javakkal rendelkezik is egyébként.

Miután mindenki vétkezett, és a törvény által senki számára sem érhető el Isten igazsága, olyan megoldásra van szükség, amely a törvénytől függetlenül elérhetővé teszi az igazságot. Az evangélium lényege pedig pontosan az, hogy Isten felkínálja számunkra igazságát egy másik „úton”: a Jézus Krisztusban való hit által. A hit által elnyerhető igazság egyaránt fon-

tos zsidónak és pogánynak, fiatalnak és idősnek, gyengének és erősnek, bölcsnek és tudatlannak. Az üdvösségre egyedül a kegyelem útja vezet. Ez azonban nem új üzenet, hanem erről az igazságról bizonyosságot tesznek a „törvény és a próféták”, azaz az ószövetségi iratok. Isten a törvény kihirdetésével együtt felkínálta a kegyelem evangéliumát az áldozati rendszeren keresztül, a próféták pedig nyilvánvalóan szóltak az eljövendő Messiás bűnrendező, igazságot hozó szolgálatáról.

2 Hogyan igazítja meg Isten az embert?

Rm 3,24–26 • „Megigazulván ingyen az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való váltság által, kit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnök elnézése miatt, az Isten hosszútűrésénél fogva, az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő, és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Mit foglal magában az a kifejezés, hogy Isten igazságát ingyen (ajándékként) nyerjük el? (Az „ajándék” szó átgondolásához: Mitől függ, hogy valaki kap-e ajándékot? Ki fizeti ki az ajándék árát? Mitől függ, hogy valaki megbecsüli-e az ajándékot?) Mikor határozta el Isten, hogy megváltja az embert? Mit jelent az „engesztelő áldozat” kifejezés, milyen szóval lehetne az „engesztelő” szót kiváltani? Mit jelent a „bűnök elnézése” kifejezés? Miért volt szükség az „engesztelő áldozatra”? Mit fejezett ki egy hívő ember, amikor bemutatta az elfedező áldozatot? Mi-

ben különbözik a pogány áldozatbemutatás eszméje a bibliai elfedező áldozattól?

.....

.....

„Megigazulván” – A görög igealak alapján kihangsúlyozhatjuk: nem az ember teszi igazzá önmagát, hanem Isten lép közbe és cselekszik a bűnnel szemben tehetetlen emberért.

„Ingyen” – A görög szó (*dórea*) jelentése *ajándék*. A megigazulás nem ingyen van – hatalmas árat fizetett érte Isten (vö. 1Pét 1,18), viszont az embernek ingyen, ajándékként adja. Az igazság ajándékával mindenkit megajándékozott (Rm 5,18), a kérdés az, ki fogadja el és értékeli ezt az ajándékot?

„Kegyelemből” – Az igazság ajándékát nem érdem alapján kapjuk. Isten azért adja az ajándékot, mert meg akar menteni minket. Ő a kezdeményező, ő fizeti ki a megmentésünk árát, és erre nincs más magyarázat, mint az, hogy szeret bennünket, és örök élettel, örömmel akar megajándékozni minket.

„Váltság által” – A *váltság* szó (szó szerint: *eloldozás*) arra utal, hogy Isten nem csupán kifizette az emberi élet árát, hanem fel is szabadítja az embert a bűn uralma alól, visszaadja a bűn rabszolgájának a szabadságot (Jn 8,34–36). A megváltás ára: élet az életért. Fontos kérdés az, hogyan él valaki az Istentől kapott szabadságával. Visszatér a bűn rabszolgaságába, vagy élve a szabadsággal, Istent szolgálja mint Isten szeretett gyermeke?

„Eleve rendelt” – Isten előre (az *eleve* szó jelentése: *előre*) ismeri a történelmet, semmi nem éri váratlanul. Előre elkészítette tervét a bűnből való szabadításra is. Krisztus úgy teremtett meg minket, hogy előre elhatározta: életét adja, hogy megváltson minket a bűn uralmától (Jel 13,8).

„Engesztelő áldozatul” – A görög szó (*hilasztérion* – az *irgalom helye*) az ószövetségi szentélyszolgálatra, a frigyláda fe-

delére utal vissza. A frigyládjában volt elhelyezve a Tízparancsolat, Isten törvénye, amelyet megsértett a bűnös. A frigyláda fedelét nevezték a kegyelem trónjának. Ez fedezte el a bűnöst a törvény kárhozható ítéletétől. Jobban visszaadja a bibliai gondolatot, ha az „engesztelő áldozat” helyett az „elfedező” vagy „befedező helyettes áldozat” kifejezést használjuk. A gondolat lényege ugyanis ez: Isten haragja joggal sújtana le a vétkesre, azonban Krisztus a bűnös ember helyébe lép, s ezzel mintegy befedezi, betakarja őt az ítéletben. A büntetés tehát Krisztust éri, s így az ember életben marad.

Az „engesztelés” kifejezés használata több szempontból is félrevezető. Istent az ember iránt nem szükséges engesztelni, azaz nem kell megnyerni annak, hogy jóindulatú legyen és szeressen bennünket (vö. Jn 3,16). A bűn iránt pedig Isten engesztelhetetlen, mert az tönkreteszi az életet. Sajátos módon egy vonatkozásban szükséges az engesztelés szót mégis használni: az ember haragszik Istenre, az embert kell „engesztelni” Isten iránt, megnyerni a bizalomnak és szeretetnek.

Fontos, hogy szemléljük bűneink következményét Krisztus áldozatában, és így felismerjük a bűn súlyát, gyűlöletre méltó voltát. Ennek hiányában a kegyelem „olcsó kegyelemmé” válik, és nem jelent visszatartó erőt a bűnnel szemben, sőt megerősít, felbátorít a vétkezésre (vö. Préd 8,11).

„Hit által” – Az elfedező áldozatot Krisztus hit által hozta meg. Isten hisz abban, hogy szeretete megérinti a szívünket, és megindulunk az isteni szeretet nagyságát látva. A megváltás nem tartalmaz kényszert, egyedül a „szerelem kényszerítő ereje” az, ami erős késztetést ad, hogy becsüljük meg az értünk hozott áldozatot, és változtassunk az életünkön.

„Hogy megmutassa az igazságát” – Isten nem hajtotta végre azonnal a halálos ítéletet (a kárhozható ítéletét) az első bűn elkövetésekor, sőt azóta sem. Ezzel – látszólag – igazságtalanná vált. Cselekedete háttérében Krisztus helyettes áldozatának ígérete állt. Azonban mindaddig, amíg nem hozta meg ezt az

áldozatot, nem volt jogalapja a megbocsátásnak. Isten törvénye az élet törvénye, tökéletes, és örök. Nem lehet hatályon kívül helyezni, nem lehet a mércéjét megváltoztatni. Úgy kellett tehát a bűnös embernek megbocsátani, hogy közben a törvény – és így a törvény által kimondott halálos ítélet is – érvényben marad. Egyszerre kellett igazságot szolgáltatni, és irgalmazni.

„Az előbb elkövetett bűnök elnézése miatt” – Az *elnézés* (a görög *parensisz*) szó jelentése „mellőzés, de nem az elnézés, elfelejtés, hanem az időszakos félretevés értelmében” (Balázs Károly: *Újszövetségi szótár*). Isten tehát nem „félrenéz” a bűn kapcsán, hanem tudatosan kegyelemidőt biztosít, amely idő alatt „félreterzi” a bűneinket, azaz nem bűneink (érdemeink) szerint bánik velünk. Azonban az ítéletben Isten előveszi a félretett bűnöket is, minden cselekedetünket megvizsgálja, s megállapítja, hogyan alakult a hozzá, illetve a bűnhöz való viszonyunk. Ha elfogadtuk az igazság ajándékát, akkor végleg eltörli bűneinket, ha viszont a bűneinkhez ragaszkodunk, akkor érvényesíti a bűneink miatti ítéletét. A kegyelem ideje alatt Isten „felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak” (Mt 5,45), az ítélet napján azonban megkülönbözteti azokat, akik szolgálják Őt, azoktól, akik nem szolgálják (Mal 3,18). „És azon a napon, azt mondja a Seregek Ura, amelyet én szerzek, tulajdonommá lesznek és kedvezek nékik, amint ki-ki kedvez a maga fiának, aki szolgálja őt.” (Mal 3,17)

„Krisztus halálának köszönhetjük a földi életünket is. Az a kenyér, amelyet megeszünk, az ő megtört testének köszönhető. Azt a vizet, amit megiszunk, kiontott vérével vásároltuk meg. Egyetlen ember – sem szent, sem bűnös – nem eszi úgy meg mindennapi ételét, hogy ne Krisztus testével és vérével táplálkozna. A Golgota keresztjét minden falat kenyérre, amit megeszünk, rányomták. Ez a kereszt tükröződik vissza minden csepp vízben, amelyet megiszunk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 567. o.)

A szakasz pontosított fordítása: „Ezért Isten megigazítja őket ajándékként az ő kegyelméből, a Krisztus Jézusban való váltság által, kit az Isten előre rendelt elfedező áldozatul hit által az ő véreben, hogy megmutassa az ő igazságos voltát, mivelhogy isteni türelemmel elviselte a korábban elkövetett bűnöket, félretéve őket. Tehát, hogy megmutassa az ő igazságosságát a mostani időben, hogy igaz legyen Ő, és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való.”

7 Hogyan lehet tehát igazzá egy ember? Hogyan kapcsolódik egymáshoz a dicsekedés és a hitből való megigazulás?

Rm 3,27–30 • „Hol van tehát a dicsekedés? Kirekesztett. Mely törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit törvénye által. Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül. Avagy Isten csak a zsidóké-e? Avagy nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is. Ha csakugyan egy az Isten, aki megigazítja a zsidót hitből, és a pogányt hit által.” (Vö. Jer 9,23–24; 1Kor 1,28–29)

Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen lelkiület, gondolkodásmód áll a dicsekedés mögött? Hogyan kapcsolódik össze a dicsekedés lelkiülete és a cselekedetéből való megigazulás gondolkodásmódja? Milyen lelkiületet és gondolkodást feltételez/igényel a hit? Miért mondhatjuk tehát, hogy kizárja egymást a dicsekvés és a hit? Mi következik abból Pál szavai alapján, hogy egy Isten van?

A hit általi megigazulás azt jelenti, hogy az ember eljut a felismerésre: rászorul Isten irgalmára, semmit nem tehet azért, hogy önmagát igazná tegye Isten előtt, mindent Isten kegyelmének köszönhet, még a pusztta létezését is – és e felismerések nyomán elfogadja Krisztust helyetteseként, hisz abban, hogy Krisztus áldozata elegendő volt a bűne rendezéséhez. Érdemtelenége teljes tudatában rábízta magát Isten kegyelmére. Szívében ekkor minden önmagasztaló érzés, gondolat elnémul, s egész lényével Istent dicsőíti. Mivel az emberi szív át van itatva önfelmagasztalással, ezért a hit általi megigazulás valódi elfogadása egyben a szív valódi megújulásához is vezet.

Ennek fényében megérthetjük azt is, hogy valójában miért fogadják el olyan kevesen a hitből való igazságot. Az ember bármi áron ragaszkodik a saját igazságához. Kész becsapni még önmagát is, képmutatóvá válni, önmagát sanyargatni, csak ne kelljen lemondania érdemeiről és kedvenc bűneiről. Szinte az egész emberiség besorolható e két osztály valamelyikébe: azok közé, „akik saját érdemeik által akarnak üdvözülni” illetve azok közé, „akik bűneikkel együtt akarnak üdvözülni” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, 508. o.).

Valódi szükségletünk felismerésének hiánya, és érdemeinkhez, bűneinkhez való ragaszkodásunk az oka annak, ha keveset dicsőítjük Istent irgalmáért, ha híjával vagyunk a hálának és buzgó szeretetnek Krisztus iránt.

A büszkeség minden megnyilvánulása közül talán a vallásos életben megbúvó büszkeség a legveszélyesebb. Sok vallásos ember részéről nyilatkozik meg öngazult fölényérzet. „*A szánkkal talán elismerjük lelki szegénységünket, de szívünk tiltakozik. Míg Istennek lelki szegénységről beszélünk, lehet, hogy szívünket majd szétveti a gőg felsőbbrendű alázatosságunk és igaz voltunk érzetében*” – írja Ellen G. White *Krisztus példázatai* c. könyvében (Advent Kiadó, 1999, 105. o.). Sokan kérkednek vallásos ismereteikkel, büszkék évtizedes egyháztagságukra vagy tisztségeikre. A felekezeti öntudat és büszkeség is általános jelenség.

Ellen White így figyelmeztet: „*Felemelem figyelmeztető szavamat a lelki gőg minden fajtája ellen. Bővében vagyunk ennek a gyülekezetben.*” (Válogatott bizonyágtételek, II. köt., 232–233. o.) Mindennek a háttérben megtaláljuk a hit általi megigazulás hiányát!

„Mindenki megkaphatja a megigazulás ingyen kegyelmi ajándékát, aki kéri, de ahhoz egy szintre kell helyeznie magát a többi bűnösrel, és így kiáltania: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek!” (Ellet J. Waggoner: *Biblie Studies on the Book of Romans*, Palmwoods, Ausztrália, 1981, 10. o.)

4 Hogyan erősíti meg a törvényt a hitből való megigazulás?

Rm 3,31 • „A törvényt tehát hiábavalóvá tesszük-é a hit által? Távol legyen! Sőt inkább a törvényt megerősítjük.”

.....
.....
Az átgondolást segítő kérdés: Hogyan lehetett volna a törvény áthágását rendezni, ha a törvény érvényét veszti?

.....
.....
Sokan szeretnék úgy látni a hit általi megigazulás üzenetét, mint amely felment az engedelmesség alól. Jézust és minden követőjét azzal vádolták, hogy „e nép ellen, a törvény ellen és e hely ellen tanít” (Ap csel 21,28), ma is sokan egyetértenek ezekkel a vádakkal. Azonban Isten törvényét és a hit általi megigazulást nem lehet egymással szembeállítani vagy kijátsszani. Mi szükség lett volna Krisztus helyettes áldozati halálá-

ra, mérhetetlen szenvedésére, ha Isten törvénye hatályon kívül helyezhető? Tagadhatja egy hitvalló keresztény azt, hogy Isten törvénye érvényben van, de azzal, hogy hisz Krisztusban, saját maga tanúskodik a törvény érvényessége mellett.

Más módon is megerősíti az elfedező áldozatba vetett hit Isten törvényét:

„Krisztus olyan áldozatot valósított meg az ember megnyerése érdekében, amely egyedülálló értékű, mert megszabadítja a bűnöst a bűntől, amely az összes nyomorúság és jaj forrása világunkban. A bűnösre kiterjesztett kegyelem állandóan közelebb vonja őt Krisztushoz. Ha erre a vonzásra pozitív választ ad, ha közeledik Istenhez bűnbánattal, bűnvallomással, ha hisz az evangélium által eléje tárt reménységben, akkor Isten nem fogja megvetni a megtört és aláztatos szívet. Így nem Isten törvénye gyengül meg, hanem a bűn hatalma török meg, és a kegyelem pálcája kinyújtatik a bűnbánó bűnösre.” (Ellen G. White, 11. levél, 1890)

E kérdés mélyebb átgondolásához olvassuk el Ellen White *Jézus élete* c. könyvének 79., „Elvégeztetett” c. fejezetét!

5 Hogyan nyer igazságot a Krisztus áldozatában hívő ember?

Rm 4,1–8 • „Mit mondunk tehát, hogy Ábrahám, a mi atyánk nyert volna test szerint? Mert ha Ábrahám cselekedetéből igazult meg, van mivel dicsekedjék, de nem az Isten előtt. Mert mit mond az írás: Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonítottatott az őnéki igazságul... Annak..., aki hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul. Amint Dávid is boldognak mondja azt az embert, akinek Isten igazságot tulajdonít cselekedetek nélkül. Boldogok, akiknek megbocsáttattak a hamisságaik, és akiknek elfedeztetek a bűneik. Boldog ember az, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít.”

.....
.....
Az átgondolást segítő kérdések: Miért Ábrahám és Dávid példáján keresztül mutatja be a hit általi megigazulás tanítását az apostol? Milyen szerepet játszott e két személy Izráel történelmében? Mi a tulajdonítás jelentése a példák fényében? Mi történik az ember bűnével a tulajdonítás során? Mi a gyümölcse a tulajdonított igazság elnyerésének?

.....
.....

„Az Atya jónak látta, hogy a hit feltételével ígérje a bűnösök bocsánatát. Nem mintha a hitben bármi erény lenne, amellyel az üdvösséget kiérdemeljük, hanem mert ez tudja megragadni Krisztus érdemeit – a gyógyírt, melyről az Úr gondoskodott a bűnre... Amikor a bűnös elhiszi, hogy Krisztus a személyes megváltója, akkor Isten a biztos ígéretei által megbocsátja bűneit, és ingyen megigazulttá teszi. A bűnös megérti, hogy azért részesül megigazulásban, mert Krisztus, aki a helyettese és keze, meghalt érte...”

„A névleges hit Krisztusban, amely Őt csak a világ Megváltójának fogadja el, sohasem hozhat gyógyulást a léleknek. Az üdvösségre vivő hit nem csupán értelmi egyezés az igazsággal. Aki arra vár, hogy tökéletes ismeretre tegyen szert, mielőtt gyakorolná a hitet, az nem részesül áldásban Istentől. Nem elégséges hinni valamit Krisztusról – Krisztusban kell hinnünk. Az egyetlen olyan hit, amelyből hasznunk származhat, személyes Megváltóként fogadja el Őt, és érdemeit a miénkké teszi.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1890. november 4.; *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2002, 286. o.)

A tulajdonítás (a görög *logidzomai*) szó jelentése: beszámítani, azaz érdem nélkül a javára írni valakinek azt, ami nem az

övé, avagy nem írni a számlájára azt, ami viszont az övé. Isten – a hitre válaszul – az embernek tulajdonítja, javára írja Krisztus igazságát, az ember saját bűneit viszont nem tulajdonítja neki, nem számítja be. A bűnbánó hívő vétkeit azok közé a bűnök közé számítja, amelyekért Krisztus elszenvedte a büntetést. Így **a hívő szabaddá válik a bűn terhétől**, ugyanakkor elnyeri Krisztus igazságát, tehát **úgy áll Isten színe előtt, mintha mindig engedelmes életet élt volna, és soha egyetlen bűnt sem követett volna el.** Érthető, miért mondja Dávid a 32. zsoltárban: „*Boldog az, akinek hamissága megbocsáttatott, vétké elfedeztetett. Boldog ember az, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít, és lelkében csalárdság nincsen.*”

6 Miben ragadhatjuk meg a különbséget a cselekedetektől való megigazulás emberi elképzelése, illetve a hitből való megigazulás között? Milyen lelkiületbeli különbséget eredményez az egyik, illetve a másik megközelítés?

Rm 4,4–5 • „Annak pedig, aki munkálkodik, a jutalom nem tulajdoníttatik kegyelemből, hanem tartozás szerint; ellenben annak, aki nem munkálkodik, hanem hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul.”

Az átgondolást segítő kérdések: Mi a különbség az ajándék és a járandóság között? Milyen következménye lehet az ember saját lelkében annak, ha valaki érdemszerző cselekedetekkel, vagy a törvény külső követelményeinek megtartásával próbálja rendezni Istennel való kapcsolatát? Mire ösztönöz az Isten iránti hála?

„*Senki ne legyen olyan szűk látókörű, hogy azt képzelje, bármilyen emberi cselekedet is csökkentheti törvényáthágásának adóságát, akár a legkisebb mértékben is. Ez végzetes öncsalás. Ha megértjük..., alázatos szívvel szemléljük az engesztelést. Mégis oly homályosan ismerik ezt, hogy ezrek és ezrek, akik Isten fiainak vallják magukat, a gonosz fiai, mert a saját cselekedeteikben bíznak. Isten mindig is megköveteli az igaz tetteket, a törvény is megköveteli, de mivel az ember bűnben él, ahol a jó cselekedetek értéktelenek, egyedül Jézus igazságossága elégséges... Az ember egyedül azt teheti az üdvösségéért, hogy elfogadja a meghívást: »Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen.« Az ember nem tud olyan bűnt elkövetni, melyért Krisztus ne fizette volna meg az árat. Így a kereszt komoly kéréseivel teljes engesztelést kínál a bűnösnek.*” (Ellen G. White, 50. kézirat, 1900)

Alapvető különbség van a cselekedetektől való megigazulás („tartsd meg a törvényt, és élsz!”), és a hitből való megigazulás („Krisztus a mi igazságunk és üdvösségünk!”) gondolkodásmódja között. Ugyanúgy, mint ahogy alapvető különbség van a munkabér és az ingyen kegyelmi ajándék között. A kétféle gondolkodásból kétféle lelkiület származik: Ha valaki munkahelyen dolgozik, és elvégzi a munkáját, amire a munkaköre kötelezi, akkor joggal várja a munkabért. Munkájáért nem ajándék jár, hanem fizetség. Ha pedig nem kapja meg a munkabérét, amit elvárt, joggal érzi magát elégedetlennek, és kéri számon a munkaadóján. Ha valaki a cselekedetektől való megigazulás útján jár, akkor – ha nem is tudatosan – ilyen „üzleti” viszonynak tekinti Istennel való kapcsolatát, és hasonló gyümölcsöt terem, amikor csalódik. Az Istennel szemben lázadó, elégedetlenkedő gondolatok mögött a cselekedetektől való üdvösség szemlélete áll. Ha viszont valaki látja elveszett-

ségét, de hittel megragadja Isten kegyelmének ígérését, és elnyeri a bűnbocsánat békességét, akkor benne Isten iránti szeretet, hála, Isten dicsőítése születik meg. Az egyik szemléletmód eredménye a követelőző, üzleti szellemű vallásosság: az ember ad bizonyos dolgokat, és elvárja, hogy kapjon érte valamit. A másik szemléletmód eredményeként pedig nincsen követelőzés, elvárás, hanem hála, szeretet és bizalom. Mert az így gondolkodó ember tudja, hogy mindent kegyelemből kap, és nem érdem szerint.

Vagy a munkavégzés útján járunk, vagy a kegyelem útján. Vagy a félelem és elvárás vegyüléke alakul ki a lelki világunkban Istennel szemben, vagy a hála, odaszánás és készséges szolgálat lelkülete járja át szívünket.

Az e heti adomány a központi alapot támogatja.

– A közösség működtetésére szánt adományok.

„Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, és így erős legyen az ígélet az egész magnak...”

ÁBRAHÁM, A HÍVŐK ATYJA (RM 4,9–25)

¶ Mikor, milyen események után jelenti ki Isten Igéje, hogy Ábrahámnak a „hite tulajdonított igazság”? Mit érthetünk meg ebből: mi a gyakorlati jelentősége az igazság tulajdonításának?

1Móz 15,1–6 • „E dolgok után lőn az Úr beszéde Ábrámhoz látomásban: »Ne félj, Ábrám: én pajzsod vagyok tenéked, a te jutalmad felette igen bőséges.« És mondta Ábrám: »Uram Isten, mit adnál énnékem, holott én magzatok nélkül járok, és az, akire az én házam száll, a damaszkuszbeli Eliézer?« És mondta Ábrám: »Íme, nékem nem adtál magot, és íme az én házam szolgaszülöttje lesz az én örökösöm.« És íme, szólt az Úr őhöz, mondván: »Nem ez lesz a te örökösöd: hanem aki a te ágyékből származik, az lesz az örökösöd.« És kivitte őt, és mondta: »Tekints fel az égre, és számláld meg a csillagokat, ha azokat megszámlálhatod.« És mondta neki: »Így lesz a te magod.« És hitt az Úrnak, és tulajdonított az őnéki igazságot.»

(Vö. 1Móz 12,1–3. 7; 13,14–16)

Rm 4,2–3 • „Mert ha Ábrahám cselekedetéből igazult meg, van mivel dicsekedjék, de nem az Isten előtt. Mert mit mond az írás: Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonított az önéki igazságul.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen lelkiállapotról árulkodtak Ábrahám szavai? Milyen ígéretet kapott korábban Ábrahám? Jogos lett volna, ha Isten visszavonja a korábban adott ígéretet Ábrahám hitelensége miatt? Miért nem hiúsult meg Isten ígéreteinek teljesevé Ábrahám életében?

Ábrahám kilátástalannak, reménytelennek látta Isten ígéretének teljesevéét. A „halogatott reménység” pedig „beteggé teszi a szívet” (Péld 13,12). Már nem tudta Isten bátorítását olyan bizalommal fogadni, mint korábban. Szinte kiszakadt belőle a keserűség, amikor Isten megszólította: „Uram Isten, mit adnál énnékem... Íme, énnékem nem adtál magot...” – szavai csüggedésről, belefáradásról, és az Istennel szembeni értetlenség, lázadás csíráiról tanúskodnak. Ha Isten ekkor nem hajolt volna le hozzá, s kegyelmében nem hagyja figyelmen kívül az Ábrahám szavaiból felé irányuló szemrehányást, hanem azt mondja: „Legyen neked a te hited szerint!”, akkor Ábrahám ma nem lenne a példaképünk, nem a „hívők atyjaként” állna előttünk. Azonban Isten „könyörülő és irgalmas..., késedelmes a haragra és nagy kegyelmű... Nem bűneink szerint cselekszik velünk... Mert ő tudja a mi formáltatásunkat,

megemlékezik róla, hogy por vagyunk.” (Zsolt 103,8. 10. 14) Nem csupán megerősítette az ígéretet, de felszólította Ábrahámot: „Tekints fel az égre, és számláld meg a csillagokat... Így lesz a te magod.” Ábrahám pedig feltekintett, és hitt. Erre a feltekintésre és az újból megszületett bizalomra válaszul Isten megbocsátotta a bizalmatlanságot, és megerősítette Ábrahámmal a szövetséget. Nem számította be Ábrahám keserű szavait, hanem igazságot tulajdonított neki, azaz Ábrahám úgy állt Isten színe előtt, mintha mindig töretlenül bízott volna benne.

Ha Isten nem tulajdonítana igazságot nekünk Krisztus helyettes áldozata és a hitünk alapján, akkor a bűn elválasztana minket Istentől, és ígéretei teljesevéétől. Milyen jól szemléltető Isten szeretete az igazság tulajdonításából! Ő azt keresi, hogyan segíthetne abban, hogy meggyógyuljunk a bizalmatlanság fertőzéséből, nem azt, hogyan sújthatna le a hitelenségünkre. Miután hitben megújultunk, nem rója fel azt, hányszor kellett bennünket megszólítani és kérlelni, hogy újra bízunk Őbenne, hanem örül, hogy helyreállt vele a kapcsolatunk.

2 Kik tekinthetők Ábrahám gyermekeinek?

Rm 4,9–12 (vö. 1Móz 17. fej.) • „Ez a boldogság tehát a zsidónak, vagy a pogánynak is tulajdonítottatik-e? Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak a hit tulajdonítottatik igazságul. Miképpen tulajdonítottatik tehát? Körülmetélt vagy körülmetéletlen állapotában? Nem körülmetélt, hanem körülmetéletlen állapotában. És a körülmetélkedés jegyét körülmetéletlenségében tanúsított hite igazságának pecsétjéül nyerte: hogy atyja legyen mindazoknak, akik körülmetéletlen létükre hisznek, hogy azoknak is tulajdonítottassék az igazság. És hogy atyja legyen a körülmetélteknek

is, azoknak, akik nemcsak körülmetélkednek, hanem követik is a mi atyánknak, Ábrahámnak körülmetéletlenségében tanúsított hite nyomdokait.”

(Vö. Gal 3,7–9)

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Milyen, korábban is hangsúlyozott gondolatra irányítja a figyelmet kérdésfelvetésével az apostol? Mit „igazolt” Isten Ábrahám életében a körülmetélés szövetségével? Mit tanulhatnak a „hitvalló” keresztények a „körülmetéltekről” szóló gondolatokból?

Fogalmazzuk meg, kik azok, akik e szakasz fényében...

...Ábrahám gyermekeinek tekinthetők:

.....
.....
...nem tekinthetők Ábrahám gyermekeinek:

.....
.....
Meg kell különböztetnünk Ábrahám gyermekei között azokat, akik csupán test szerinti leszármazottai Ábrahámnak, de nem követik hitbéli példáját, és azokat, akik nem csupán test szerint származnak Ábrahámtól, hanem lelki, hitbéli értelemben is hasonlítanak rá. Az örökség szempontjából a csak test szerinti gyermekek nem számítanak (Ismáel nem örökölt együtt Izsákkal). Jézus Krisztus is alkalmazta ezt a megkülönböztetést (lásd Jn 8,31–44). Nagyon sokan alapozták reménységüket arra, hogy Ábrahám leszármazottai, miközben nem

nyilatkozott meg életükben Ábrahám Isten iránti ragaszkodó szeretete és hitből fakadó engedelmissége. Ma is sokan vannak, akik reménységüket keresztény hitvallásukra vagy egy keresztény egyházhoz való tartozásra építik, miközben nem fedezhető fel az életükben Jézus Krisztus hite és cselekedete. Az öncsalás végzetesnek bizonyul majd e tekintetben. Ha megalapozatlan a reménységünk, hogy az örökösök közé tartozunk, akkor mindent el fogunk veszíteni.

„Sokan csupán egy intellektuális vallást fogadnak el, csak a kegyesség külső formáját veszik fel, a szívük pedig nem tisztul meg. Legyen ez a mi imádságunk is: »Tiszta szívet teremts bennem, ó, Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem!« (Zsolt 51,12) Legyetek őszinték önmagatokhoz, amikor a saját lelkeitekkel szembesültök.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK, 1999, 32. o.)

7 Mi a jelentősége annak, hogy Isten a törvénytől függetlenül adta az ígéretet Ábrahámnak?

Rm 4,13–16 • „Nem a törvény által adatott az ígéret Ábrahámnak, vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hit igazsága által. Mert ha azok az örökösök, akik a törvényből valók, hiábavalóvá lett a hit, és haszontalanná az ígéret: mert a törvény haragot nemz. Ahol pedig nincsen törvény, ott törvény ellen való cselekedet sincsen. Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, hogy erős legyen az ígéret az egész magnak; nemcsak a törvényből valónak, hanem az Ábrahám hitéből valónak is, aki mindnyájunknak atyánk.”

(Vö. Gal 3,10–14. 17–18)

Az átgondolást segítő további kérdések: Mit jelentett volna az, ha a törvény által adatik az ígéret Ábrahámnak? Hogyan „nemz”, azaz hoz létre haragot a törvény? Kik lehetnének örökösök, ha a törvény által volna az üdvösség? Mit jelent az „egész mag” kifejezés?

.....

.....

A törvény leleplezi a bűnt, és bizonyítja, hogy Isten bűnnel szembeni haragja jogos. Az engedelmeseknek életet, az engedetleneknek „átkot”, halált ígér. A levél korábbi részében Pál apostol bebizonyította, hogy a törvény megtartása útján lehetetlen az élet elnyerése, mert mindenki áthágta a törvényt. Ábrahám sem kivétel ez alól.

Ha a törvény által lehetne üdvözülni, mi szükség lenne hitre és ígéretre? Akkor az üdvösség elérhető volna a cselekedetek jutalmaként. Az üdvösség reménysége azonban Ábrahám számára is Isten ígéletén alapult, és ez jól szemlélhető az élet-történetéből is. Ábrahám többször megerősítve kapott ígéretet Istentől, sőt az Izsák születésére vonatkozó ígéret be is teljesedett azt megelőzően, hogy elhangzott volna a kijelentés: „Most már tudom, hogy istenfélő vagy.” (1Móz 22,12) Cselekedete hitből fakadó engedelmesség volt, azaz az Istenbe vetett hite bizonyítéka, de nem „érdem”, nem a neki adott ígéret alapja. Nem azért kapta az ígéretet, mert engedelmes volt! Isten ígérete Isten kegyelmén, az ember iránti szeretetén, szabad elhatározásán alapult, és az ígéret beteljesedése válasz volt Ábrahám hitére.

Az ígéret tehát nem nyerhető el csupán testi leszármazás alapján, és nem nyerhető el a törvény megtartása útján sem. Isten ígérete egyedül az Isten kijelentésébe vetett hit által nyerhető el. Így viszont bárki előtt nyitva áll a lehetőség arra, hogy részese legyen az ígéret beteljesedésének. Csupán úgy kell

bíznia Istenben, mint Ábrahám tette. A törvény megtartása útján mindenki esélytelen, az ígéretbe vetett hit útján mindenki valóságos lehetőséget kap.

4 Gondoljuk át Ábrahám életét a hite szempontjából! A hit mely leckéit kellett megtanulnia?

Rm 4,17–22 • Ábrahám mindnyájunknak atyánk, „(amint meg van írva, hogy sok nép atyjává tettelek téged) az előtt az Isten előtt, akiben hitt, aki a holtakat megeleveníti, és azokat, amelyek nincsenek, előszólítja mint meglévőket. Aki reménység ellenére reménykedve hitte,* hogy sok nép atyjává lesz, a szerint, amint megmondott: »Így lesz a te magod.« És hitében erős lévén, nem gondolt az ő már elhalt testére, mintegy százesztendő lévén, sem Sárának elhalt méhére. Az Istennek ígéletében sem kételkedett hitetlenséggel, hanem erős volt a hitben, dicsőséget adván az Istennek, és teljesen elhitte, hogy amit ő ígért, meg is cselekedheti. Azért is tulajdonított neki igazságotul.”
(Vö. 1Móz 12–22. fej.; Zsid 11,17–19)

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Ábrahám feltámadásba vetett hite mikor, mely cselekedetében mutatkozott meg nyilvánvaló módon? Milyen eseményekkel kapcsolhatjuk össze Ábrahám életéből a következő kifejezéseket: „reménység ellenére reménykedve hitte”, „nem gondolt az ő már elhalt testé-

* Másként megfogalmazva: „Aki reménykedve hitt, noha nem volt reménység...”

re”, „Isten ígéréteben nem kételkedett hitetlenséggel”? Mi a jelentősége ezeknek a kifejezéseknek a konkrét események ismeretében? Mi a jelentősége annak, hogy a tulajdonított igazság elnyerését Pál a 22. vers alapján Ábrahám hitének minden megnyilatkozására, egész életére kiterjesztette?

a) *„Reménység ellenére reménykedve hitte...”*

– A „mégis” hit leckéje

Ábrahám 75 éves korában kapta az első ígéretet Izsák születésére nézve, és 100 éves volt, amikor fia megszületett. Bizonyára már az első ígéretet megelőzően is vágyakoztak arra feleségével, hogy gyermekük szülessen, azonban házasságkötésük után hamar kiderült, hogy Sára meddő. Amilyen bátorító, reményt keltő lehetett a gyermektelen házaspár számára az ígéret: „nagy nemzetté teszlek” (1Móz 12,2), olyan keserű és fájdalmas lehetett hónapról hónapra, évről évre szembesülni azszal, hogy a gyermek nem fogant meg. Ábrahám eljutott oda, hogy teljesen reménytelennek látta az ígéret teljesedését. Ebből a reménytelenségből kellett eljutnia újra az isteni ígéretbe vetett bizalomra. Meg kellett tanulnia újra és újra hinni, a csalódottságból feltekinteni Istenre és ígéréteire.

b) *„Járj énelőttem, és légy tökéletes!”*

– Az emberi megoldásokról lemondó, csak Istenre támaszkodó hit leckéje

„Ábrahám nem kételkedett az ígéretben, hogy fiúgyermek fog születni, de nem várta meg, hogy Isten szavai a maguk idejében és módján teljesedjenek.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféta*k, A hitpróba c. fejj., 143. o.) Ábrahám Sára rábeszélésére felesége szolgálóját is elvette feleségül, abban a reményben, hogy majd így születik meg a megígért gyermek. Azonban a Hágárral kötött házasság következményeiből meg kellett tanulnia, hogy emberi módszerekkel, eszközökkel, ügyeskedéssel – Isten vezetése és hatalma nélkül – nem lehet Isten terveinek beteljesése-

dését munkálni, sőt fájdalmat és lelki gyötrelmet szerez így önmagának. Meg kellett tanulnia, hogy Isten ígérete Isten terve szerint teljesül majd, s ez a békesség és keserűség nélküli öröm forrása.

c) *„Nem gondolt az ő már elhalt testére...”*

– A körülményektől függetlenné váló hit leckéje

Ábrahámot 99 éves korában, 24 évvel az első ígéret után ismét megszólította Isten, és kijelentette, hogy Sárától gyermeke fog születni. „Ekkor arca borult Ábrahám, és nevetett, és gondolta szívében: vajon százesztendő embernek lesz-e gyermeke, avagy Sára kilencvenévesen szülhet-e?” (1Móz 17,17) Ismét azt látjuk, hogy Ábrahámnak el kellett jutnia oda, hogy hit által ne a körülményekre tekintsen. Könnyebb akkor elhinni Isten ígéréteit, amikor emberi értelemmel elképzelhetőnek tartjuk a beteljesedést. Amikor azonban a reménytelen körülmények, a „valóság” látása miatt az emberi logika azt sugallja, hogy elképzelhetetlen Isten tervének teljesedése, akkor meg kell tanulni „nem a láthatókra” nézni. Ilyen esetben csak akkor marad meg az ember szívében a hit, ha el tudja szakítani gondolatait az emberi realitásoktól, s a nálunk hatalmasabb Istenre irányítani figyelmét. Ábrahám hitbeli cselekedete volt ekkor a névváltoztatás alapja: Ábrámból – „magas atya” – Ábrahám, azaz „népek atyja” lett. Ábrahám hitét, a hit által megszületett igazságát hitelesítette, „pecsételte le” Isten a körülmetélés szövetségével.

d) *„Erős volt a hitben, dicsőséget adva Istennek...”*

– A kérését hálaadással feltáró hit leckéje

A hitért vívott küzdelem és a hitben várakozás gyümölcseként Ábrahám eljutott oda, hogy „teljesen elhitte”: amit Isten „megígért, meg is cselekedheti”. Hite belső meggyőződéssé, biztos tudássá vált, ezért dicsőséget adott Istennek. A beteljesedés bizonyosságával tudott előre hálát adni Izsák születésé-

ért. Miközben várt Isten szabadító cselekedetére, hitével összhangban cselekedett, így foganhatott meg Sára, s születhetett meg Izsák.

.....

.....

Ábrahám élete megmutatja, hogy az Istenbe vetett bizalom, a hit naponkénti kérdés az életünkben. Növekedhet, erősödhet a hit, de el is gyengülhet, fel is őrölődhet a próbák között. Ha azonban elfogadjuk Isten ígéreteit, és a „szabályszerű küzdelem” útját járjuk, akkor Isten megtanít bennünket a hit leckéire, elvezett a teljes bizalomra.

Isten pedig értékeli az elért győzelmet: Ábrahámot példaképként állítja a hívők elé. Nem azért, mert mindig töretlenül hívő hithős volt, hanem azért, mert kész volt megtanulni és gyakorolni minden élethelyzetben a bizalom leckéit. Az üdvösséget kegyelemből nyerjük el, de hit által válunk rá alkalmassá. Isten pedig nem azt tartja számon, hányszor voltunk hitetlenek, amíg megtanultunk igazán bízni, hanem a végeredményt.

5 Hogyan tette próbára és igazolta Isten Ábrahám hitét?

Rm 4,17 • Isten „...a holtakat megeleveníti, és azokat, amelyek nincsenek, előszólítja mint meglevőket.”

1Móz 22,12 • „És mondta: Ne nyújtsd ki kezedet a gyermekre, és ne bántsd őt: mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem kedveztél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek énérettem.”

Zsid 11,17–19 • Hit által áldozta meg Ábrahám Izsákot, próbára tétetvén, és az egyszülöttet vitte áldozatul, ő, ki az

ígéreteket nyerte, akinek meg volt mondva: Izsákban neveztetik néked mag. Úgy gondolkozván, hogy az Isten a halálból is képes feltámasztani, miért is őt példaképpen visszanyerte.”

Jak 2,20–24 • „Akarod-é pedig tudni, te hiábavaló ember, hogy a hit cselekedetek nélkül megholt? Avagy Ábrahám, a mi atyánk, nem cselekedetekből igazítottatott-é meg, amikor felvitte Izsákot, az ő fiát az oltárra? Látod, hogy a hit együtt munkálkodott az ő cselekedeteivel, és a cselekedetekből lett teljessé a hit. És beteljesedett az Írás, amely ezt mondja: »Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonítottatott néki igazságul, és Isten barátjának neveztetett.« Látjátok tehát, hogy cselekedetekből igazul meg az ember, és nem csupán hitből.”

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Miért kellett próbára tenni Ábrahám hitét? Hogyan segítette ez a „vizsga” Ábrahám hitbeli fejlődését, mit érthetett meg Isten szeretetéből?

.....

.....

„Mi a kísértés? Az az eszköz, mellyel az Úr azokat teszi próbára, akik Isten gyermekeinek vallják magukat... Isten megengedi a kísértéseket ma gyermekei életében, hogy megértsék: Ő a segítőjük. Ha közel húzódnak hozzá, amikor kísértés éri őket, megerősíti követőit, hogy el tudják viselni a próbát” – írja Ellen G. White (The Signs of the Times, 1912. márc. 12.).

„Isten a hívők atyjául hívta el Ábrahámot, és élete a hit példaképe kellett, hogy legyen a következő nemzedékek számára. Hite azonban nem volt tökéletes. Hitetlenséget árult el akkor, amikor

Egyiptomban eltitkolta, hogy Sára a felesége, azután akkor is, amikor Hágárt feleségül vette. Hogy Ábrahám eljuthasson a hit legmagasabb fokára, Isten újabb próbát adott neki, nehezebbet, mint amelyet valaha embernek ki kellett állnia...

Ábrahám nem keresett kifogást, hogy felmentést nyerjen Isten akaratának teljesítése alól. A háromnapos utazás alatt elegendő ideje volt a meggondolásra, és hogy kételkedjen Istenben, ha erre hajlott volna... Fájó szívére sem hallgatott. Tudta, hogy Isten minden követelménye igazságos és jogos, és engedelmeskedett a parancsnak az utolsó betűig... E félelmetes megpróbáltatás sötét napjaiban átélt gyötrelmet azért engedte meg Isten, hogy Ábrahám saját tapasztalatából érthessen meg valamit annak az áldozatnak a nagyságából, amelyet Isten hozott az ember megváltásáért... Ez a próba sokkal nehezebb volt annál, mint amelyet Ádámra mért. Annak a tilalomnak engedelmeskedni, amelyet Isten őszüleinre szabott ki, nem okozott szenvedést; azonban az Ábrahámnak szóló parancs a leggyötrelmesebb áldozatot követelte. Az egész menny csodálattal szemlélte Ábrahám megingathatatlan engedelmisségét. Az egész menny örvendezett hűségén."

(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A hitpróba c. fejelet)

Sátán vádolja Isten gyermekeit, de Isten minden hívő perét leperli. Először különböző próbákon keresztül türelmesen megtanítja őket bízni, majd olyan próbát enged meg, amelyben engedelmisségük bizonyítja Isten iránti szeretetüket és ragaszkodásukat.

6 Milyen ígérettel állítja párhuzamba Pál apostol az Ábrahámnak adott ígéretet?

Rm 4,23–25 • „De nemcsak őérette íratott meg, hogy tulajdonított neki igazságul, hanem miérettünk is, akiknek majd tulajdonítatják, azoknak tudniillik, akik hisznek abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a ha-

lálból. Aki a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztott a mi megigazulásunkért.”

2Pt 1,2–4 • „Kegyelem és béke adassék néktek bőszegen az Istennek és Jézusnak, a mi Urunknak megismerésében. Mivelhogy az ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való, annak megismerése által, aki minket a saját dicsőségével és hatalmával elhívott, amelyek által igen nagy és becses ígéretekkel ajándékozott meg bennünket; hogy azok által isteni természet részeseivé legyetek, kikerülvén a romlottságot, amely a kívánságban van e világon.”

1Tim 2,4 • Isten „azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és az igazság ismeretére eljusson.”

„Amikor földi áldásokért imádkozunk, lehet, hogy a válaszkésik, vagy Isten valami mást ad, mint amit kértünk. Nem így van, ha a bűntől való szabadulásért könyörgünk. Az Ő akarat az, hogy megtisztítson minket a bűntől, gyermekeivé fogadjon, képessé tegyen szent életet élni.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2002, 214. o.)

Istennek van egy olyan ígérete, amelyet minden ember személyes ígéretként ragadhat meg: a bűnbocsánat és a bűntől való szabadítás ígérete. „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket, és megtisztítson minket minden hamisságtól.” (1Jn 1,9)

Azonban ennek az ígéretnek a teljesedéséhez ugyanúgy hitre és hitből fakadó cselekedetre van szükség, mint ahogyan Ábrahámnak szüksége volt Izsák születéséhez. Amikor el-esünk, bennünket is környékez a teljes reménytelenség. Meg

kell tanulnunk leküzdeni a csüggedést, és újra megragadni a szabadság reménységét. Nekünk is meg kell tanulnunk, hogy Isten szabadít meg minket, s a magunk erejéből történő próbálkozás, az emberi erőlködés a törvény megtartásáért bármilyen tiszteletreméltó is, csak növeli a bűnösségünket. Meg kell tanulnunk a teljes ráhagyatkozás leckéjét. El kell jutnunk arra a felismerésre, hogy emberileg lehetetlen legyőznünk a bűnt, s mégis hinnünk kell abban, hogy Isten győztesekké tesz bennünket. Fel kell készülnünk arra is, hogy olyan események várnak ránk, amelyekben Isten iránti bizalmunk és engedelmisségünk a végsőkéig próbára lesz téve.

*Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.
– A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi
vagy természetbeni támogatásban részesíti a szükségleteknek
megfelelően és a lehetőségekhez mérten.*

„...dicsekedünk is az Istenben, a mi Urunk, Jézus Krisztus által, aki által most a megbékélést nyertük”

KRISZTUS ÁLDOZATÁNAK GYÜMÖLCSEI
(RM 5. FEJEZET)

Miután a negyedik fejezetben Pál bemutatta, hogy Isten nekünk tulajdonítja Krisztus igazságát, és nem számítja be bűneinket, ha hiszünk ígéretében – amint Ábrahám hitt a neki adott ígéretben –, az ötödik fejezetben az apostol tovább részletezi, mit nyerünk Krisztus helyettes áldozata és a tulajdonított igazság által.

¶ Mi a legelső gyümölcse a Krisztus áldozatába vetett személyes hitnek? Milyen hatással van ez a „gyümölcs” a hétköznapi életünkre, különösen az imaéletünkre?

Rm 5,1–2/a • „Megigazulván azért hit által, békeségünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által van a menetelünk is hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben állunk...”

Ésa 53,5 • „Ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyultunk meg.”

Ésa 32,17 • „Lesz az igazság műve békesség, s az igazság gyümölcse nyugalom és biztonság mindörökké.”

(Vö. Ésa 57,14–21)

.....

.....

Az átgondolást segítő kérdések: Mit jelent személyesen hinni Krisztus elfedező áldozatában? Mi a kapcsolat a békesség, a hit, Krisztus áldozata, a lelkiismeret és Krisztus közbenjáró szolgálata között? Hogyan gondolkodjunk az imameghallgatásról, miután igazzá nyilvánítottunk hit által?

.....

.....

Hit által tudjuk magunkénak tekinteni Krisztus áldozatát, a békességet pedig Krisztus által nyerjük el. Ő hozott áldozatot értünk, és Ő adja a megbocsátás bizonyosságát is. Fontos, hogy ne a hitünkben higgyünk, hanem egyedül és teljesen Jézus Krisztus értünk hozott áldozatában és közbenjárásában. Békességünk forrása abban van, hogy „Krisztus áthidalta a bűn okozta szakadékot a tulajdon érdemei által...”, valamint abban, hogy amikor helyreállítja Istennel a kapcsolatunkat, akkor „a végtelen hatalom forrásával kapcsolja össze a gyenge és tehetetlen embert” – írja Ellen White (Krisztushoz vezető lépések, 19. o.). Bármilyen szükségletünkben gyermeki bizalommal mehetünk Istenhez, és bátran kérhetünk tőle segítséget, hiszen a „kegyelem királyi székéhez” (Zsid 4,16) járulunk, és bizonyos, hogy Isten jóindulattal fogadja a kéréseinket.

Jól érzékelhető az Istennel való megbékélés hiánya vagy meg-

léte egy ember életében. Ha Krisztus áldozata ad valakinek jogalapot az élethez, az megszabadul a bizonyítási kényszerektől, az irigységtől, a versengéstől, vádaskodástól is, amelyek az emberi kapcsolatokban a viszály gyakori forrásai. Akinek szívébe költözött a békesség, annak lényéből tovább árad másokra is. Nem csupán Istennel békül meg Krisztus munkája nyomán, hanem ő maga is „békességszerző” lesz az emberek között (vö. 2Kor 5,18–21).

„Sokan nem gyakorolják a hitüket úgy, amint előjoguk és kötelességük lenne, s gyakran várnak arra az érzelemre, amelyet egyedül a hit adhat. Az érzelem nem hit; a kettő különbözik egymástól. **Hitünk gyakorlása rajtunk múlik, ellenben áldással és boldogító érzelmekkel egyedül csak Isten ajándékozhat meg bennünket. Isten kegyelme az élő hit csatornáján át áradhat a lelkünkbe, s nekünk módunkban áll ezt a hitet gyakorolni. Az igaz hit igényli, majd megragadja a megígért áldásokat, még mielőtt azok megvalósulnának vagy érezhetők volnának...** Hitre, egyszerű hitre van szükség, mellyel elhisszük, hogy az áldásokat elnyerjük, még mielőtt láthatnánk azokat. **Ha azután a megígért áldás megvalósul, beteljesedett a hit. Sokan azt hiszik, hogy csak akkor van nagy hitük, ha sokat nyertek el Isten Szentlelkéből, s hogy mindaddig nincs hitük, amíg Isten Szentlelkének erejét nem érzik. Összecserélik a hitet azzal az áldással, amely a hit következménye. Épp akkor van a legnagyobb szükségünk élő hitre, amikor a Lélek hiányát érezzük. Ha a sötétség sűrű felhői tornyosulnak gondolatvilágunk felett, akkor ütött annak órája, hogy élő hittel törjük át a sötétséget és szórjuk szét a felhőket. Az igazi hit azokon az ígéreteken alapszik, melyek Isten szavában foglaltatnak, s csak azok tarthatnak rájuk igényt, akik feltétel nélkül engedelmeskednek Istennek...**”

„Amikor Isten **Lelke átveszi az uralmat a szív felett, átalakítja az életet. Az ember elveti a bűnös gondolatokat, lemond a gonosz cselekedetéről; szeretet, alázatosság és béke lép a harag, irigység és összeférhetetlenség helyébe. A bánatból öröm lesz, az ar-**

con égi fény tükröződik. Senki sem láthatja a kezét, amely leemel
li a terhet, nem láthatja a mennyei udvarokból alászálló fényt. Az
áldás akkor jön, amikor a lélek hittal aláveti magát Istennek.
Ekkor az emberi szem számára nem látható hatalom új lényt hoz
létre, Isten képmására... A megváltás kezdetét személyes tapasztal
talat révén ismerhetjük. Eredményei pedig kihatnak az örökké
valóságra.”

„Régebben azt hittem, hogy amikor a bűnök bocsánatáért
imádkozom, éreznem kell a szívemben, hogy bűneim megbocsát
tattak, mielőtt tudhattam volna, hogy Isten az imámat megvála
szolta. Többé már nem várok erre az érzésre. Teljes szívvel
imádkozom, és azután e szerint az ima szerint élek. Miután
megkérem Krisztust, hogy tegyen meg bizonyos dolgokat értem,
felkelek és elindulok, hogy a megvalósulásáért munkálkodjam.
Ilyenkor Isten Lelkének édes befolyása néha olyan erővel árad
rám, hogy úgy érzem, éneken kell dicsérnem Őt. Isten jóságos,
és dicséret illeti.”

„Bíznunk kell ígéreteiben. Ha hittal megyünk hozzá, Isten
minden kérést szívébe zár. Amikor áldását kérjük, higgyük, hogy
megkapjuk, és köszönjük meg, hogy megkaptuk. Azután végezzük
a feladatainkat, és legyünk biztosak abban, hogy az áldás akkor
teljesül, amikor a legnagyobb szükségünk van rá. Ha ezt megta
nultuk és tesszük is, tudni fogjuk, hogy imáink meghallgatásra ta
lálnak.” (Ellen G. White: Tapasztalatok és látomások, Ima és hit c. feje.; Jézus
élete, 135., 158. o.; 80. kézirat, 1903 – Igehirdetések és beszédek, 2. köt., 235. o.)

2 Milyen reménységgel ajándékozta meg Isten a benne bí
zókat? Hogyan teljesíti be Isten ezt az ígéretét?

Rm 5,2–4 • „...dicsekedünk az Isten dicsőségének remény
ségében. Sőt dicsekedünk a háborúságokban is, tudván,
hogy a háborúság állhatatosságot munkál, az állhatatosság
pedig kipróbáltságot, a kipróbáltság pedig reménységet.”

Rm 15,13 • „A reménység Istene pedig töltsön be titeket
minden örömmel és békességgel a hitben, hogy bővelked
jete a reménységben a Szent Lélek ereje által.”

2Kor 3,18 • „Mi pedig az Úr dicsőségét mindnyájan fedet
len arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk,
dicsőségről dicsőségre, úgy mint az Úrnak Lelkétől.”

Mt 24,13 • „De aki mindvégig állhatatos marad, az üd
vözül.”

(Vö. Zsolt 37,3–6)

.....
.....
Az átgondolást segítő kérdések: Mi Isten dicsősége? Hogyan ma
radhat meg Isten dicsőségének reménysége a háborúságok kö
zött? Mire ad alkalmat akár a külső, akár a belső megpróbáltatás?
Mit tapasztaltak azok a hívők, akik teljes szívükkel rábízták ma
gukat Istenre, és ebben kitartottak? Hogyan alakul át a jellem?

.....
.....
„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűnein
ket, és megtisztítson minket minden hamisságtól.” (1Jn 1,9) Is
ten ezt az ígéretet adja annak, aki Krisztusban keresi a megol
dást a bűnre. Nemcsak bűnbocsánatot ígér, hanem megtisztí
tást is. Ugyanezt a gondolatot tartalmazza a „dicsekedünk az
Isten dicsőségének reménységében” megfogalmazás is. Isten
ígéretet tett arra, hogy a bűnbocsánaton túl részesülünk Jézus
Krisztus dicsőségében is, ami nem más, mint az isteni jellem,
a jóság. (Lásd: 2Móz 33,18–19 – Isten válasza Mózesnek pon
tosított fordításban: „Megtesszem, hogy az én jóságom a te or
cád előtt menjen el...”) Isten tehát megígéri a benne bízók
nak, hogy nem csupán igazságot tulajdonít nekik, hanem való

ságosan át is formálja, az örök életre alkalmassá teszi őket. Annak pedig, akit bántanak a bűnei, nincs nagyobb ígéret, mint az, hogy megváltozhat, kiszabadulhat a bűn rabszolgaságából.

Ennek az ígéretnek a beteljesedése egyszerre két úton halad előre: Isten dicsőségének szemlélése által, és az Istenre hagyatkozás gyakorlati tapasztalatai, győzelmei által. „*Gyönyörködj az Úrban, és megadja néked szíved kéréseit.*” (Zsolt 37,4) Az élet egyszerű törvénye az, hogy azzá válunk, amit szemlélünk. Minél meghittebb kapcsolatban vagyunk Krisztussal, minél mélyebb barátságot ápolunk vele, annál mélyebb hatást gyakorol ránk. Isten ígérete olyan biztos alapokon áll, hogy a felette érzett öröm a bajok, nehézségek között is megmarad. Az apostol a tapasztalat bizonyosságával jelenti ki: „Tudjuk, hogy a háborúság állhatatosságot munkál.” Nincs kedvezőbb alkalom az Istenbe vetett bizalom gyakorlására, mint a szükség ideje. A hitre akkor van a legnagyobb szükség, amikor nem körvonalazódik a megoldás. Az *állhatatos* szó (görög *hü-pomoné*) azt jelenti: *alatta maradás a tehernek*. Aki elfogadja azt a „terhet”, hogy nem emberi módon gondoskodik a szabaddulásáról a különböző nehézségekben, hanem mindent Isten kezéből fogad el, és kitartóan csak Isten akaratát követi (vö. Mt 11,29; 2Tím 2,5), az tapasztalatot szerez Istennel. Tapasztalatból tudja, hogy Krisztusnak valóban hatalma van arra, hogy segítsen, és Isten nem hagyja cserben a benne bízókat. A megpróbáltatásban Isten Lelkének különleges segítségét adja, és olyan megoldásokat, amelyeket emberi elme nem tud előre elképzelni sem. Így lehetővé teszi, hogy a hívő örömet és békességet éljen át a legsúlyosabb próbák idején is. Istenbe vetett bizalma és reménysége erősödik, végül pedig hite által győzelmet arat, a hite „kipróbált” hit lesz. Az a tapasztalat pedig, amelyet Istennel szerzett, megerősíti abban, hogy a következő próbában is Istenre támaszkodjon, mert az Úr, aki eddig segítette őt, ezután is segíteni fog neki.

Bár az ember jellemét* egy cselekedet nem formálja át, de ha Isten egy helyzetben megajándékozott a győzelemmel, akkor ezt újra és újra megteheti. Ha pedig az Istenre támaszkodás eredményeként győzelemről győzelemre haladunk, akkor ez azt eredményezi, hogy a jellemünk is átalakul. Így megerősödhetünk abban a reménységben, hogy valóban „kiábrázolódik bennünk Krisztus” (lásd Gal 4,19).

3 Hogyan erősödhetünk meg a próbák közötti kintartásra és hűségre?

Rm 5,5–8 • „A reménység pedig nem szégyenít meg, mert az Isten szerelme kitöltetett a szívünkbe a Szent Lélek által, aki adatott nekünk. Mert Krisztus, amikor még erőtlenekek voltunk, a maga idejében meghalt a gonoszokért. Bizonyára igazért is alig hal meg valaki, ám a jóért talán csak meg merne halni valaki. Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus értünk meghalt.”
(Vö. Jn 15,13; 1Jn 4,19)

.....
.....
Az átgondolást segítő kérdések: Van-e garancia arra, hogy valóban átalakul a jellemünk, hogy a reménység nem fog megszégyeníteni? Mi segíthet abban, hogy jobban szeressük az igazságot,

.....
* A jellem fogalmát többféleképpen is meg lehet határozni. E tanulmányunkban a következő értelemben szerepel: „Nem az alkalmi jó cselekedetek vagy az esetenkénti hibák mutatják meg, hogy kinek milyen a jelleme, hanem a szokásos szavak és cselekedetek, ezek alapvető iránya.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 50. o.)

mint a bűnt, mi adhatja a legnagyobb ösztönzést a hűségére? Mikor, miben tárult fel a legnyilvánvalóbban Isten szeretete?

.....

.....

Az a ragaszkodó szeretet, amely eléri, hogy „alatta maradjunk a tehernek”, s jobban bízunk Istenben, mint magunkban és saját megoldásainkban: válasz Isten szeretetére. Nem belőlünk fakad, hanem a Szent Lélek munkája. Isten akkor tölti be szívünket szeretetével, amikor szemléljük azt Krisztus áldozatában. Ennek a szeretetnek egyedülálló megvilágítása a 6–8. vers. A szeretet legtisztább megnyilatkozása, amikor Isten saját életét adja azért, hogy a vele ellenséges, bűnében megkötözött, tőle elidegenedett (a *gonosz* szó – görög *aszebész* – jelentése: *istentelen, aki Istent és tiszteletét semmibe veszi*) embernek lehetőséget adjon az életre. Ma is szemlélhetjük szeretetét, hiszen Ő kezdeményez minden ember esetében. Minden megtérést Isten önfeláldozó, személyes, kereső szeretete munkál. Látja, hogy elveszett, reménytelen helyzetben vagyunk nélküle, és „megesik rajtunk a szíve” (Hós 11,8), megindul erőtlenségünkön.

Sokan szeretnének meggyőződésre jutni Isten szeretetéről, de elkövetik azt a hibát, hogy sorsuk, körülményeik alakulásából akarják a személyes szeretet bizonyítékait elnyerni. Életünk eseményeit azonban többnyire csak kellő távlatból tudjuk helyesen kiértékelni, sokszor csak a célba érkezés után, visszafelé tekintve fedezzük fel Isten személyes szeretetét és gondviselését. Ha valaki szilárd bizonyítékot akar nyerni Isten szeretetéről, az tekintsen fel a Golgota keresztségére, s lássa meg a személyesen érte hozott áldozatot, amelynél nagyobb kifejezése nincs a szeretetnek és ragaszkodásnak (vö. Jn 3,16)!

„Isten csodálatra méltó szeretete egy világ iránt, amely nem szerette Őt! Olyan hatalmat rejt ez a gondolat, amely Isten előtti meghódulásra készíti a lelket. Foglyul ejti az értel-

met, hogy meghajoljon Isten akarata előtt. Minél többet tanulmányozzuk Isten jellemét a keresztfényében, annál többet látunk meg kegyelméből, és szeretettel, megbocsátással párosult igazságosságából. Minél inkább elmélyedünk ebben a témában, annál világosabban felismerjük a végtelen szeretet és az együtt érző könyörület megszámlálhatatlan megnyilatkozását, amely az önfejtő és tévelygő gyermeke után sóvárgó anyai szív szeretetét is felülmúlja...

Tegyétek fel magatoknak ezt a kérdést: Mit adott értem Krisztus? Isten Fia mindent odaáldozott – életet, szeretetet, vállalta a kimondhatatlan szenvedést – azért, hogy megváltson minket. **Megtehetjük-e hát mi, ekkora szeretet méltatlan tárgyai, hogy visszatartsuk tőle a szívünket?** Életünk minden pillanatában kegyelmének áldásaiban részesülünk, így nem tudjuk teljesen felfogni, hogy a tudatlanságnak és az elesettségnek milyen mélységből mentett ki bennünket. **Feltekinthetünk-e rá – akit bűneink szegeztek át – úgy, hogy elutasítjuk szeretetét és áldozatát?**” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK, 1999, 14–15., 41. o.)

4 Hogyan tekinthet előre az ítéletre az, aki hisz Krisztusban?

Rm 5,9–11 • „Miután azért most megigazított minket az ő vére által, sokkal inkább megtartatunk majd a harag ellen őáltala. Mert ha akkor, amikor még ellenségei voltunk, Fia halála által megbékéltettünk Istennel, sokkal inkább megtartatunk az ő élete által, miután megbékéltettünk vele. Sőt! Dicselkedünk is az Istenben a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által most a megbékélést nyertük.”
(Vö. Jn 5,24)

.....

.....

Az átgondolást segítő kérdések: Mire utal a „harag” kifejezés, amellyel szemben meg kell majd tartani a hívőket? Mi a különbség aközött, hogy Isten megbékélt velünk Fia halála által, és aközött, hogy megbékített minket önmagával? Hogyan tart meg bennünket Isten Krisztus élete által? Hogyan segíti küzdelmünket a feltámadt, élő Krisztus? Mit jelent „Istenben dicsekedni”?

.....

.....

.....

.....

.....

Isten kegyelme nem azt jelenti, hogy a hívők élete nem kerül elé ítéletre (lásd 2Kor 5,10), hanem azt jelenti, hogy az ítéletben „megtart a harag ellen”, azaz felmentő ítéletet hoz, mert Krisztus áldozata teljes és tökéletes minden bűn megbocsátásához és eltörléséhez. Isten meg akar szabadítani bennünket attól, hogy „a haláltól való félelem miatt” (Zsid 2,15) egész életünket rabságban, a kárhozattól való félelem rabságában éljük. Azt akarja, hogy örömmel, szeretetből kövessük Őt, s ne félelemből engedelmeskedjünk, hanem mint gyermekek szerető atyjuknak. Arra hív bennünket, hogy tökéletesen reménykedjünk abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus hoz, amikor majd megjelenik (lásd 1Pt 1,13). Bátorságot, reménységet kell mérítenünk abból a gondolatból, hogy Isten már akkor megbékélt velünk, amikor mi még lázadók voltunk. Azért hozott áldozatot, hogy megkegyelmezessen nekünk. Arra tekintett, amivé válhatunk általa. Kinyújtotta békejobbát, hogy elfogadjuk (Ésa 27,4–5). Vajon megváltozik, miután elfogadtuk a békejobbát? Vajon kevésbé szeret bennünket, miután békeszö-

vetséget kötöttünk vele? Amikor figyelmeztet minket, azért teszi, mert nem szeret? (Vö. Zsid 12,5–11.)

A kérdés igazából az, vajon fel tudjuk-e fogni Isten szeretetét a maga valóságában, és engedjük-e, hogy megbékéltessen önmagával (a görög igealak utal arra, hogy még amikor ténylegesen megbékélünk Istennel, akkor is az Ő munkája áll e mögött), s helyreállítsa azt a szoros, meghitt szeretetkapcsolatot, amelyet a bűn tönkretett? A valódi kérdés az, hogy Isten szeretete meg tud-e teljesen szabadítani bennünket a vele szembeni fenntartásainktól, bizalmatlanságunktól? Milyen fájdalmat érezhet Isten, amikor azt látja, hogy még mindig kételkedünk szeretetében, üdvözítő szándékában!

„Sokkal inkább megtartatunk az ő élete által, miután megbékéltettünk vele.” Az élő, feltámadt Krisztusnak döntő szerepe van a haraggal szembeni megtartatásunkban. Miután megbékéltünk Istennel, már nyitottak vagyunk arra, hogy elfogadjuk Krisztus segítségét, és kövessük életpéldáját. Egyrészt Krisztus élete megmutatja számunkra a bűn felett győztes élet titkát, másrészt Krisztus mint szövetséges társunk, mint közbenjárónk, mint megtartó Istenünk gondoskodik rólunk. Tőle függ hívő életünk, egyedül az általa küldött Lélek révén élhetünk lelki életet és győzhetjük le bűneinket. (Ezekről a kérdésekről a 8. fejezetben szól bővebben az apostol.)

„Éppen annyira szükségünk van Krisztus igazságára, hogy megigazítson a jelenben, mint ahogyan szükségünk van rá azért, hogy tökéletessé tegye a múlt tökéletlen cselekedeteit.” (Ellet J. Waggoner, *Generálkonferenciai bulletin*, 1891, 75. o.)

„Jézus szüntelenül számon tart minket, hiszen éppoly szükséges, hogy megtartsan, mint amilyen szükséges volt, hogy megváltson. Ha egy percre is magunkra hagyna, Sátán ott áll készen, hogy elpusztítson. Akiiket vérén váltott meg, azokat most közbenjárása által tartja meg.” (Ellen G. White, 73. kézirat, 1893)

Ha megértjük Isten túlradó szeretetét, akkor örömmel dicsejtjük Őt mindazért, amit értünk tett.

5 Miért fordulópont Krisztus áldozata az emberi történelemben? Milyen következtetést vonhatunk le Ádám és Krisztus párhuzamba állításából?

Rm 5,12–19 • „Azért, ahogyan egy ember által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál... és így a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenkét vétkéztek. Mert a törvényig is volt bűn a világon, azonban, ha nincsen törvény, a bűnt nem számítják be. De a halál uralkodott Ádámától Mózesig azokon is, akik nem az Ádám bűnének hasonlatossága szerint vétkéztek, aki előképe az eljövendőnek. De nem olyan a kegyelem *eredménye*, mint az elbukásé. Mert ha annak az egynek vétke miatt sokan haltak meg, sokkal inkább kiárad sokakra az Isten kegyelme és a kegyelemből való ajándék, mely az egy ember Jézus Krisztusé. És az ajándék sem úgy van, mint ami az egy vétkező által. Mert ugyanis az ítélet egyetlen *bűn nyomán változott* elítéléssé (*kárhozzatássá*), az ajándék pedig sok bűnből van megigazulásra. Mert ha egyvalaki vétke miatt uralkodott a halál az által az egy által, akkor sokkal inkább uralkodni fognak az életben az egy Jézus Krisztus által azok, akik a kegyelem és az igazság ajándékának bővelkedésében részesülnek. *Bizonyára azért, amiképpen egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozzat: azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az élet megigazulása.* Mert amiképpen egy ember engedetlensége által sokan bűnösökké lettek: azonképpen egynek engedelmissége által sokan igazakká lesznek.” (Vö. 1Kor 15,21–22. 49)

Az átgondolást segítő kérdések: Miért uralkodik a halál minden ember élete felett? Milyen értelemben előképe Ádám Krisz-

tusnak? Miben van hasonlóság Ádám és Krisztus között, és miben van ellentét? Mi a következménye Ádám bűnének? Hogyan hat ki Krisztus áldozata minden ember életére? Miért mondhatjuk, hogy erősebb a kegyelem, mint a bűn?

Pál apostol ebben a szakaszban nem fejt ki azonnal azt a gondolati párhuzamot, amelyet elkezd megfogalmazni a 12. versben. Csak a 18. versben mondja el végig a megkezdett gondolatot: „*Bizonyára azért, amiképpen egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozzat: azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az élet megigazulása.*” Ahogyan Ádám bukása minden emberre elhatott, úgy Krisztus győzelme is minden emberre elhatott.

Ádámiban mindent elvesztettünk: „Bűne elrontotta, és majdnem teljesen megsemmisítette isteni hasonlatosságát. Az ember fizikai ereje meggyengült, szellemi képességei csökkentek, lelki látása elhomályosult, és a halál foglya lett... A bűn elzárta az embert Istentől, azért a megváltás terve nélkül sorsa az Istentől való örök elszakadás, a vég nélküli éjszaka sötétsége lett volna... A bűn nemcsak Istentől zár el bennünket, hanem megsemmisíti lelkünkben mind a vágyat, mind az Ő megismerésére való képességet...” (Ellen G. White: *Előttem az élet*, 11., 25. o.)

Krisztusban viszont mindent el- vagy visszanyertünk, amire szükségünk van, hiszen „*az Ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és istenfélelemre való*” (2Pt 1,3): „*Mialatt Krisztus megnyitja a mennyet az ember számára, az általa adott élet az ember szívét nyitja meg a menny számára. Jézusnak van hatalma megeleveníteni és helyreállítani a lélek képességeit: az elsötétült elmét és a megrontott akaratot, amelyeket a bűn megbénított... Amiképpen Krisztus által minden embernek élete van, úgy általa minden lélek elnyeri az isteni vi-*

lágosság sugarait. Nemcsak a szellemi, hanem a lelkierő is ott él minden szívben az igazság felismerésére és a jó vágyára.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, 25–26. o.)

A kegyelmi ajándék sokkal hatékonyabb, mint Ádám bűnesete volt, mert nem ugyanaz bűnnel beteggé tenni, mint sok bűnnel terhelt embert egészségessé tenni. Jézus Krisztus által nem egy pusztító erő jutott uralomra, hanem élő emberek jutnak uralomra: visszanyerik az uralmat először a saját lényük felett, majd végül az újjáteremtett Föld felett is. Nemcsak Krisztus áldozata hat ki az emberiségre, hanem „az Ő igazsága” és „engedelmessége” is. Ádám esetében az ő bűne, engedetlensége hatott, és a bűn fertőzését vitte át mindenkire, ami viszont a kárhozat ítéletét vonta maga után. Jézus igazságossága és engedelmessége azonban ennél nagyobb csodát tesz, mert igazsága és engedelmessé változtat embereket, akik a bűn foglyai voltak. A helyreállítás mindig sokkal hatalmasabb tett és nagyobb energiát igényel, mint a romba döntés.

Senkinek nem kell tehát Ádám bukására, avagy saját származására, gyermekkorára, körülményeire hivatkozva mentgetnie a gyengeségeit, mert Jézus Krisztusban bőséges, túláradó segítséget kapott minden ember. **Bár önmagunkban nem tudjuk legyőzni a bűn felé húzó hajlamainkat, de Krisztus erejével bárki uralkodhat a bűn fölött.** Krisztust az Atya „bűnné tette értünk”, így elfedező áldozata minden bűnre, még a legsúlyosabbra is bocsánatot és szabadítást kínál. A túláradó kegyelemnek köszönhetően minden esélyt és segítséget megkapunk az üdvösséghez. Ebben az értelemben könnyebb üdvözülni, mint elveszni.

Figyeljük meg azonban a különbséget: „minden emberre elhatott az élet megigazulása” (5,18), illetve az ítéletben „majd tulajdoníttatik” az igazság (4,24)! Más az üdvösség lehetősége, és más az üdvösség. Isten kegyelme mindenkinek felkínálja az örök életet, Ő mindenki üdvösségét akarja, de sajnos nem mindenki fogadja el és ragadja meg a felkínált lehetőséget.

„A második Ádám szabad erkölcsi lény volt, aki felelős a cselekedeteiért. Erős, szövvényes befolyások vették körül. Sokkal kedvezőtlenebb helyzetben volt a bűntelen élet eléréséhez, mint az első Ádám. Mégis, a bűnösök közepette ellenállt minden kísértésnek, és megőrizte ártatlanságát. Mindörökké bűntelen volt. Az első Ádámtól nem nyertünk mást, mint a bűn fertőzését és a halál ítéletét. Krisztus azonban megjelent, harcolt azon a csatamezőn, ahol Ádám elesett, elviselt minden próbát és kísértést az ember megmentéséért. Jóváteszi Ádám szégyenletes hibáját és bukását azáltal, hogy fényes győzelmet arat minden próbatétel során. Ezzel előnyös helyzetet teremt az embernek Istennel való megbékéléséhez és a győzelemhez. Olyan helyzetet teremt számunkra, hogy ha elfogadjuk Őt mint Megváltónkat, akkor isteni természet részeseivé válhatunk, s ezáltal eggyé lehetünk, összekapcsolódhatunk Istennel és Krisztussal.” (Ellen G. White, 68. levél, 1899)

6 Mi a törvény szerepe Krisztus eljövetele, megváltó munkája hátterén?

Rm 5,20–21 • „A törvény pedig közben bejött, hogy a bűn megnövekedjék, de ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik, hogy amiképpen uralkodott a bűn a halálra, azonképpen a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.”

Az átgondolást segítő kérdések: Mikor hirdette ki Isten a törvényét? Hogyan növekszik meg a törvény kihirdetése által a bűn? Mit jelent az, hogy úgy uralkodik a kegyelem az örök életre, amint a bűn a halálra?

A bűnre a törvény kihirdetése, a tiltó parancs ismerete nem hozott megoldást. Mégis fontos szerepe van a törvénynek: „*A bűn ismerete a törvény által van.*” (Rm 3,20) A bűn egyik következménye, hogy ösztönösen menekülünk a szembesülés elől, hajlunk az öngazolásra, bűneink kisebbitésére. Isten beszéde azonban „élő és ható, élesebb minden kétélű fegyvernél, elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig, s megítéli a gondolatokat és a szív indulatait” (Zsid 4,12). Ez önmagában fájdalmas, mégis áldást jelent: azáltal, hogy a törvény segít tisztán látni valós állapotunkat, azaz bűneink sokaságát, teljesen új színben mutatja meg Isten kegyelmének nagyságát is. Csak a törvény fényében láthatjuk meg azt a valódi mélységet a bűnnek, ahonnan Krisztus kiszabadít bennünket. Isten kegyelmét azok értékelik leginkább, akik a legmélyebben szembesültek önmagukkal.

A bűn azáltal uralkodik a halálra, hogy elkövetjük (lásd a 12. verset). A kegyelem pedig a hit igazsága által uralkodik az örök életre. A kegyelem lehetőséget teremt és képesít arra, hogy Ádám útja helyett Krisztus útján járjunk. Ha pedig valaki bizalommal követi Jézust az Atya iránti szeretetben és engedelmeségben, akkor alkalmas az örök életre. **A kegyelem nem takarót ad a bűnnek az örökkévalóságra, hanem lehetővé teszi a hívő számára a büntől való szabadulást.**

„*Gondoljuk meg, hogy mit jelent Krisztus engedelmissége számunkra! Azt jelenti, hogy az Ő erejében mi is engedelmeskedhetünk... Krisztus azért jött ebbe a világba, hogy megmutassa nekünk, mit cselekedhet Isten, és mit cselekedhetünk mi Istennel együttműködve.*” (Ellen G. White, 76. kézirat, 1903)

*Az e heti adomány
a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.*

„A bűn rajtatok ne uralkodjon, mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt!”

AZ ODASZÁNÁS JELENTŐSÉGE

(RM 6,1–7,6)

|| Milyen változást hoz létre Krisztus áldozatának elfogadása az ember bűnhöz való viszonyában?

Rm 6,1–7 • „Mit mondunk tehát? Megmaradjunk a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élnénk még abban? Avagy nem tudjátok, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresztelkedtünk meg? Eltemettünk azért vele együtt a keresztség által a halálba... Tudván azt, hogy a mi őemberünk övele megfeszített, hogy megerőtlenüljön a bűn teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek. Mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól.”

(Vö. Préd 9,6–8. 12)

Az átgondolást segítő további kérdések: A halálról szóló bibliai tanítás fényében mit jelent az, hogy „meghaltunk a bűnnek”? Mi adhatja a legerősebb késztetést arra, hogy valóban szakítsunk a bűnnel, és új életet éljünk?

.....

.....

Az előző fejezetben az apostol azt írta: „*Ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik.*” Azonban az emberre kétféleképpen hathat a kegyelem tapasztalata. Vagy még megátalkodottabbá teszi a bűnben, vagy megtérésre vezet. Valós veszély az, hogy az önző ember visszaél a szeretettel, kihasználja az iránta megnyilatkozó áldozatkésztséget. Esetleg vallásossá válik, de lényegében ugyanolyan lázadó marad (Jer 7,10). Sokan vannak, akiknek az élete azt sugallja: „Nem baj, hogy vétkeztünk, az az Isten dolga, hogy megbocsásson, vétkezzünk csak tovább bátran, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen!”

Pál most is (vö. 3,5–8) a leghatározottabban utasítja vissza ezt a gondolkodásmódot. A halál segítségével ábrázolja, mennyire lehetetlen az, hogy a Krisztusban hívó a bűn útján járjon tovább: „*Akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élnénk még abban?*” A halott nem érez, nem cselekszik, nincsenek gondolatai, terveit. Amikor egy ember meghal a bűnnek, akkor „erőtlené”, „működésképtelenné” válik a „bűn teste”, Krisztus áldozata, az isteni szeretet megnyilatkozása a bűn „minden fegyverét elveszi, amelyhez bízott” (Lk 11,22). „Az a halálos ítélet, amellyel Isten Krisztusban a világ bűneit sújtotta, úgy visszhangzik lelkiismeretünkben, mint a mi saját bűneink halálos ítélete. Kényszerítve érezzük magunkat arra, hogy szakítsunk a bűnnel, amelyért Krisztus ezt a halált szenvedte...” (Frédéric Godet: *Dieu, Auteur du salut*, 354. o., idézi Alfred Vaucher: *Az üdvösség története*, 238. o.)

Mit jelent ez a gyakorlatban? Eddig az elme az önzés szolgálatában állt. Most az ember gondolatait egy új szemlélet határoz-

za meg, a gondolkodásmódja megváltozik. Eddig azt kérdezte: „Mi az én érdekem, mitől leszek boldog?”, most azt kérdezi: „Mi Isten jó, kedves és tökéletes akarata?” Eddig az akarat beleegyezett a bűnbe, és az igazsággal szemben ellenséges volt. Most az ember az akaratával áll Isten oldalára, tudatosan együttműködik Istennel. A bűn uralma alatt a lelkiismeret megfertőződik, most megelevenedik, így a bűnnel szembeni ellenségeskedés megújul. Eddig a bűn érzelmileg megkötözte az embert „ideig-óráig tartó gyönyörrel” (Zsid 11,25), most a hívő ember örömet talál Isten jelenlétében, az engedelmségben. Hála és szeretet vonja szorosán Istenhez, miközben gyűlölet alakul ki benne a bűnnel szemben, s többé nem leli örömét az önzés útján. A bűn teste tehát megerőtlenül, mert elveszíti az ember gondolkodását, akaratát, lelkiismeretét, érzelmeit. Egyedül a bűnre hajló emberi természet, a testbe írt bűn törvénye marad meg, de erről később, a 7. fejezetben szól részletesen az apostol.

Hogyan jöhet létre ez a hatalmas változás? Mi kell ahhoz, hogy az ember valóban halott legyen a bűn számára?

A megoldás kulcsa a „Krisztussal együtt” kifejezés. Amikor az ember önmagát Krisztussal együtt látja meg a kereszten, amikor Krisztust mint a saját helyettesét látja, amint az ítélet lesújt rá, akkor Isten szeretete létrehozza benne a változást. Csak azon az áron tudna továbbra is a bűn útján járni, ha hátat fordítana a keresztnak, semmibe venné Krisztus szenvedését, és mintegy „megtaposná” Krisztus áldozatát. Ha azonban mint az örök élet egyetlen reménységét látja Krisztus elfedező áldozatát, akkor összetörik a bilincs, amely őt megkötözte, szabaddá válik a bűn uralmától. „*Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valóssággal szabadok lesztek.*” (Jn 8,36) „*A bűn bélyege egyedül az engesztelő áldozaton keresztül törölhető ki a lélekből... Amikor Krisztus igazságába öltöztetünk, nem vágyunk a bűnre, mert Krisztus együttműködik velünk. Követhetünk el hibát, de gyűlölni fogjuk azt a bűnt, amely Isten Fiának szenvedéseit okozta.*” (Ellen G. White: *Szemelvények*, I. köt., 341., 331. o.)

2 Hogyan fejezi ki a keresztség a megigazulás alapvető gyakorlati tanításait?

Rm 6,4–11 • „Eltemettünk azért vele együtt a keresztség által a halálba, hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az ő halálának hasonlatossága szerint vele egyggyé lettünk, bizonyára feltámasztásáé szerint is azok leszünk... Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is majd ővele. Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadt a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik. Mert, hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer; hogy pedig él, az Istennek él. Ezenképpen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.”

.....

.....

Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan támadt fel Krisztus a halálból? Miért fontos számunkra Krisztus halála mellett a feltámadása is? Mit jelent a gyakorlatban Istennek élni?

.....

A bemerítéssel történő keresztség az igazzá válás három döntő szempontjára irányítja a figyelmet:

A keresztség: temetés. Eltemettünk Krisztussal együtt a halálba. Nem a keresztségtől hal meg a hívő a bűn számára. A víz alá merítés azt ábrázolja, ami az emberben Krisztus áldozatának elfogadása nyomán végbement. Ugyanakkor a vízből való kiemelkedés kifejezi a feltámadást Krisztusban. Azt a hitet, hogy „élni fogunk ővele együtt”, valamint azt, hogy „amely életet most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem” (Gal 2,20). Csak az támadhat fel, aki már meghalt. Azonban aki csupán a

bűn elkövetésétől akar tartózkodni, az a halálban marad. Isten életre, új életre hív bennünket. Az új élet lényege: „...éltek Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.” A bemerítés és a kiemelés tehát azt fejezi ki, hogy egyek vagyunk Krisztussal mind a halálában, mind a feltámasztásában. Az pedig, hogy a bemerítést és kiemelést másvalaki végzi el, azt hirdeti, hogy mind a bűnnek való meghalás, mind az új élet Isten értünk és bennünk folyamatosan végzett munkájának gyümölcse. Nem a saját erőnkől kell hívó életet élnünk, hanem Isten ereje, hatalma által.

„Az újjászületés ritka tapasztalat az emberi történelemnek ebben a szakaszában. Ez az oka annak, hogy oly sok nyomorúság van a gyülekezetekben. Sokan, túl sokan, akik Krisztus nevét vallják, megszenvedetlenek és szentségtelenek. Megkeresztelkedtek, de élve temették el. Az énjük nem halt meg, ezért nem is támadtak fel új életre Krisztusban.”

„Akik szívükben érzik az isteni szeretet készítő erejét, azok nem azt fogják tudakolni, mi a legkevesebb, amit tenniük kell azért, hogy megfeleljenek Isten kívánalmainak. Az a céljuk, hogy tökéletes összhangra jussanak Megváltójuk akarásával. Komoly vágyakozásukban mindent alárendelnek ennek a célnak. Olyan odaadást tanúsítanak, ami megfelel az elérendő cél értékének. Ilyen mélységű szeretet nélkül a Krisztus-követés csupán szóbeszéd, üres formáság és nehéz szolgaság.”

„Keresztségünkkel elkötelezzük magunkat arra, hogy minden közösséget megszakítsunk Sátánnal és eszközeivel... Az Atya, a Fiú és a Szent Lélek elkötelezik magukat a megszentelt emberi szövetségeseikkel való együttműködésre. Ha mi hűségesek maradunk keresztségi fogadalmunkhoz, akkor a mennyel való közösségnek olyan kapuja nyílik meg számunkra, amelyet sem emberi kéz, sem sátrani erők be nem zárhatnak... Az Atya, a Fiú és a Szent Lélek, a menny három fensége kötelezik el magukat, hogy a menny minden adománya rendelkezésünkre áll, ha érvényesítjük azt, amire keresztségi fogadalmunk kötelez minket: »Jöjjetek ki közülük, és szakadjatok el tőlük... és tisztátalant ne érintsetek.« Ha mi hűek

vagyunk ehhez a fogadalomhoz, Isten így szól: »Én magamhoz fogadlak titeket.«” (Ellen G. White, 148. kézirat 1897; *Krisztushoz vezető lépések*, BIK, 1999, 41. o.; 85. kézirat, 1901)

3 Milyen belső folyamatra utal a „ne engedjete” a bűnnek, illetve a „ne szolgáljatok” a bűnnek kifejezés?

Rm 6,12–14 • „Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedjete néki az ő kívánságaiban, se ne szánjátok oda tagjaitokat hamisság fegyvereiül a bűnnek! Hanem szánjátok oda magatokat az Istennek, mint akik a halálból életre keltetek, és a ti tagjaitokat igazság fegyvereiül az Istennek. Mert a bűn rajtatok nem fog uralkodni,* mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt!” (Vö. 1Móz 4,7; Jak 4,6–8)

Az átgondolást segítő további kérdések: Mi a különbség az „engedés” és az odaszánás között? Milyen hatalmas és ereje van az odaszánásnak? Mire utal a „hamisság fegyvere”, és az „igazság fegyvere” kifejezés?

A bűn a személyre szabott kívánság vonzásával megnyeri akarunk beleegyezését, és így uralkodik rajtunk. A következ-

* Az uralkodni ige fordítható jövő időben is és felszólító módban is, a leghatározottabb tiltásként: „A bűn rajtatok ne uralkodjon!”

mény (Sátán uralma) szempontjából nincs különbség aközött, hogy valaki „csak” enged a bűn vonzásának, vagy „magát mindenestől arra adja, hogy gonoszt cselekedjen”. A kívánság csak addig kísértés, amíg „meg nem fogan” (vö. Jak 1,14). Amikor azonban a hajlam összekapcsolódik a hajlandósággal, akkor már bűn, és csak idő kérdése, hogy látható cselekedetekben is tetet öltön. A bűnnel szemben győzelmet csak a megfogadás előtt lehet kivívni. Ezért fontos kérdés, felismerjük-e azt a pontot, amikor „engedünk”?

„Az értelem fontos törvénye, amelyet nem szabadna figyelmen kívül hagynunk, hogy amikor a kívánt tárgyat olyan határozottan megtagadjuk valakitől, hogy a megszerzése minden reménységét elvágjuk, akkor az értelem rövidesen megszűnik vágyakozni utána, és elégedett lesz, ha mással foglalkozik, más köti le. De amíg a legcsekélyebb reménye van arra, hogy elnyerheti a kívánt tárgyat, addig erőfeszítéseket fog tenni a megszerzésére.” (Ellen G. White, idézi Jim Hohnberger: *„Engedjétek hozzám...”*, 28. o.) Bálám szomorú története (4Móz 22–24. fej.) mutatja meg, milyen megszemenő jelentősége van e törvényszerűségnek. Isten „munkálja az akarást”, de a döntés szabadságát és felelősségét nekünk adta. A mi feladatunk olyan határozottan visszautasítani a bűnt, hogy az utána való vágyakozás is megszűnjön, és a mi felelősségünk következetes, határozott döntést hozni a jó mellett. Az „új életben járás Krisztusban” csak akkor valóság, a cselekedetekben is látható, ha „tagjainkat odaszántuk Istennek az igazság fegyvereiül”.

Sokatmondó a „hamisság fegyvere a bűnnek” és az „igazság fegyvere az Istennek” kifejezés is. Sátán nemcsak az ember elvesztésére tör, hanem a bűnös életét fegyverként használja fel más emberek tönkretételére is. Ha bűnben vagyunk, akkor foglyok vagyunk „Sátán akaratának teljesítésére” (1Tím 2,26). Ha viszont Krisztusban vagyunk, akkor életünk eszköz lesz Isten kezében a bűn foglyainak kiszabadítására. Isten a kegyelemmel együtt megajándékoz azzal a reménységgel, hogy telje-

sen szabaddá, „minden jó cselekedetre felkészítetté” (2Tim 3,17) tesz bennünket.

„*Úgy érzitek, túl nagy áldozat mindent odaadni Krisztusért?... Vajon mit áldozunk fel, még ha mindent odaadunk is? Bűnnel beszennyezett szívűnket, hogy Krisztus megtisztítsa, megmossa a tulajdon vérével, és kimondhatatlan szeretete által megmentse. És íme, emberek mégis neheznek találják azt, hogy mindent feladjanak! Szégyellem, amikor ilyen beszédet hallok, szégyellek írni erről... Akik Krisztus ellenében döntenek, vajon tudatában vannak-e, hogy Ő valami sokkal jobbat akar adni nekik annál, mint amit ők maguk keresnek?*” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK, 1999, 41–42. o.)

Ehhez a kérdéshez olvassuk el a *Krisztushoz vezető lépések* „Odaszánás” c. fejezetét!

4 Milyen további érvekkel erősíti meg az apostol azt az állítását, hogy a kegyelem nem ad felhatalmazást a bűnre?

Rm 6,15–21 • „Mit is tehát? Vétkezzünk-e, mivelhogy nem vagyunk törvény alatt, hanem kegyelem alatt? Távol legyen! Avagy nem tudjátok, hogy akinek odaszánjátok magatokat szolgálak az engedelmességre, annak vagytok a szolgálói, akinek engedelmeskedtek: vagy a bűnnek halálra, vagy az engedelmességnek igazságra? De hála az Istennek, hogy jóllehet a bűn szolgálói voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtek a tudomány azon alakjának, amelyre adattatok. Felszabadulván pedig a bűn alól, az igazság szolgálivá lettetek. Emberi módon szólok a ti testetek erőtlensége miatt. Mert amiképpen odaszántátok tagjaitokat a tisztátalanság és a hamisság szolgálivá, az igazságra, az igazságnak, a megszenteltetésre. Mert amikor a bűn szolgálói voltatok, az igazságtól szabadok voltatok. Micsoda

gyümölcsét vettétek azért akkor azoknak, amiket most szégyenletek? Mert azoknak a vége halál.”
(Vö. Mt 6,24)

.....
.....
Az átgondolást segítő további kérdések: Szabad az ember, vagy szolgál? Mi a feltétele annak, hogy az igazság szolgálivá legyünk? Mi jellemzi az embert az igazság szolgálatában, ha ugyanúgy szánja oda magát, mint ahogyan annak idején odaszánta magát a bűnre?

.....
.....
Az apostol lényegében újra ugyanazt a kérdést veti fel, mint a fejezet elején. A keresztség után most további két érvet hoz. Az ember mindenképpen szolgál, de választhat a bűn szolgálata és az igazság szolgálata között. A bűn szolgálata azonban szégyellni való gyümölcsöket terem, s végül halálba visz.

„*Ha nem vetjük alá magunkat Krisztus irányításának, a gonosz fog uralkodni rajtunk. Elkerülhetetlenül a világ feletti uralomért küzdő két nagyhatalom egyike vagy másika irányít bennünket. Nem szükségszerű, hogy szabad akaratból a sötétség országának szolgálatába álljunk, uralma alá kerüljünk. Csak éppen el kell mulasztanunk a szövetségkötést a világosság országával. Ha nem működünk együtt a mennyei közvetítőnkkel, akkor Sátán veszi birtokba a szívet, s lakóhelyévé teszi.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 1989, 267. o.)

A bűn szolgálatából az szabadul meg, aki szívből engedelmeskedik annak a világosságnak, amellyel Isten megkeresi. Isten világosságot ad, és ezzel döntés elé állít. Nem veszi át az uralmat erőszakkal felettünk, „nem irányítja értelmünket a be-

leegyezésünk nélkül”. A bűn egyik következménye, hogy a döntés felelősségét, vagy a döntésből fakadó küzdelmet szívesen elkerülnénk. Ezért gyakran semleges álláspontot próbálunk elfoglalni. Igyekszünk nem vétkezni, de nem is kötelezzük el magunkat igazán az engedelmisség mellett. Jézus azonban arra figyelmeztet: „Aki velem nincs, ellenem van.” (Lk 11,23) Az engedelmisség vagy engedetlenség kérdésében valójában nem létezik semleges álláspont.

„Ha valaki egyszer áthágja Isten ígéjének korlátait, s visszautasítja Szentlelkét, nem tudhatja, hogy a romlás milyen mélységeibe süllyedhet. Titkos bűn vagy uralkodó szenvedély tarthatja rabságában... Állapota mégsem reménytelen... Mindenki szabadon megválaszthatja, milyen hatalom uralkodjék rajta. Senki sem bukhat olyan mélyre, senki sem olyan gonosz, hogy ne találhatna szabadulást Krisztusban... Nincs olyan kiáltása a rászoruló léleknek, még ha nem is tudja szavakba önteni, amely észrevétlen maradna. Aki kész szövetségi kapcsolatra lépni a menny Istenevel, azt Ő nem hagyja Sátán hatalmában, sem saját természetének gyöngeségeiben... A sötétség szellemei minden lélekért harcolnak, aki egyszer már az uralmuk alatt állt, ám Isten angyalai győzedelmes erővel vívnak ugyanazért a lélekért.” (Ellen G. White: Jézus élete, Advent Kiadó, 1989, 207. o.)

Pál egy egyszerű hasonlattal is megvilágítja a választás, oda-szánás, emberi akarat jelentőségét: amilyen lelkesen, kitartóan, találékonyan tudtunk küzdeni hiábavaló, önző célokért (vö. Ésa 57,10), ugyanolyan lelkesen küzdjünk most az igazságért, az örökkévalóért!

5 Mikor valóság a megszentelődés? Mire irányítsuk leginkább a figyelmünket?

Rm 6,22–23 • „Most pedig, minekutána felszabadultatok a bűn alól, szolgálóivá lettetek pedig az Istennek: megvan

a gyümölcsötök a megszenteltetésre, a vége pedig örök élet. Mert a bűn zsoldja halál, az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban.”

(Vö. Jn 15,5; Ezék 47,12)

A kegyelem uralma alatt nem azért vagyunk, hogy tovább vétkezzünk, hanem azért, hogy megszentelődjünk. A gyümölcs-termés természetes egy egészséges fa esetében. Ugyanígy van ez a keresztyén életében is. Miután Isten megszabadította a bűn rabszolgaságából és a maga szolgálatába fogadta, megvan a gyümölcs az életében a megszenteltetésre. Ha folyamatos valóság a bűnnel való szakítás és az Istennek élés, akkor folyamatosan van gyümölcs is. A Lélek gyümölcse és a másokért végzett szolgálat természetes eredménye az Istennel való kapcsolatnak. Ha a gyümölcs hiányzik, akkor a bűnnel való szakítás valóságát és az Istennel való kapcsolat valóságos meglétét kell megvizsgálni.

„A megszentelődés teljes odaszentelődés Istennek. A lélek alárendeli magát Teremtőjének. Az akarat, sőt még a gondolatok is megegyezésre jutnak Krisztus akaratával. Jézus szeretete betölti a lelket, és ez folytonos, tiszta, üdítő folyamként árad ki a szívből, mások örömére és áldására.” (Ellen G. White, 33. kézirat, 1911)

„Az az állapot, hogy egy keresztyén (?) ideje egy részében vétkezik, a többi részében pedig igazságot cselekszik, csak úgy volna elképzelhető, ha Krisztus és Sátán valamiféle társviszonyra lépnének egymással. Ez azonban lehetetlen. Csak egy urunk lehet, mert meg van írva, hogy nem lehet két úrnak szolgálni. Nincs semmiféle megegyezés a világosság és a sötétség között – Krisztus és Béliál között. Életre-halálra szóló ellentét és harc van közöttük a bűn végső megsemmisüléséig.” (Ellet J. Waggoner, *Generálkonferenciai bulletin*, 1891, 44. o.)

Megváltoztathatatlan törvény, hogy „a bűn zsoldja halál”. Ha valaki keresztény hitvallása ellenére is a bűn szolgája, akkor a bűn zsoldját kell elvennie. Ha pedig valaki valóságosan Isten szolgájaként él, az üdvösség akkor is kegyelemből való ajándék számára. Krisztus áldozata árán, és Krisztus megmentő munkája nyomán üdvözülhet.

6 A törvény tanítása a házasságról hogyan segíti annak megértését, hogy „nem vagyunk a törvény alatt, hanem a kegyelem alatt”?

Rm 7,1–6 • „Avagy nem tudjátok-é, atyámfiaink, mert törvényismerőkhöz szólok, hogy a törvény uralkodik az emberen, amíg él? Mert a férjes asszony, míg él a férj, ehhez van kötve törvény szerint, de ha meghal a férj, felszabadul az asszony a férj törvénye alól. Azért tehát az ő férjének életében paráznának mondatik, ha más férfihoz megy, ha azonban meghal a férje, szabaddá lesz a törvénytől, úgy-hogy nem lesz parázna, ha más férfihoz megy. Azért atyámfiaink, ti is meghaltatok a törvénynek a Krisztus teste által, hogy legyetek máséi, azéi, aki a halálból feltámasztatott, hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek. Mert amikor a testben voltunk, a bűnök indulatai a törvény által dolgoztak a mi tagjainkban, hogy gyümölcsözzenek a halálnak. Most pedig megszabadultunk a törvénytől, minekutána meghaltunk arra nézve, amely által lekötve tartattunk, hogy szolgáljunk a lélek újságában és nem a betű óságában.”

Gal 3,13 (vö. Kol 2,13–14; 1Kor 15,56) • „Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká levén érettünk; mert meg van írva: Átkozott minden, aki fán függ.”

Az átgondolást segítő további kérdések: Hogyan rendelkezik az újraházasodás kérdéséről az ószövetségi törvény? Pál hogyan alkalmazza a házasság képét: hasonlatában ki hal meg, ki az új férj? Mi az, ami a törvényhez kötött minket? Mikor jönne létre „parázna viszony” Krisztussal?

Az apostol ebben a szakaszban zsidó olvasóit szólítja meg. Számukra új és súlyos gondolat volt, hogy „nem vagyunk a törvény alatt, hanem a kegyelem alatt”. Egész életüket meghatározta a „törvénytörvény”, a „tartsd meg a törvényt, és élj” szemléletmódja. Az apostolnak be kellett mutatnia, hogy Isten mindig hitből igazította meg az embert (4,1–8), a hit általi megigazulás nem hatálytalanítja a törvényt (3,31), a kegyelem pedig nem jogosít fel a vétkezésre (6. fejezet). Most az ószövetségi törvényből vett példa, az új házasság megkötését szabályozó törvény segítségével szeretné megvilágítani ezt a kérdést.

A házassági szövetség olyan szent, hogy Isten színe előtt csak a halál szüntetheti meg. Pál apostol e törvény segítségével azt mutatja meg, hogy egy ember csak akkor köthet új szövetséget Krisztussal, ha meghalt a törvénytörvénynek, azaz a törvényből, vagyis a cselekedetekből való megigazulásnak. A házassági törvényt illusztrációként használja, magyarázata alapján nem lehet az egyes szereplőket (férj, feleség, új férj) azonosítva a példát következetesen végigvinni. A bűn adóssága, a törvény átka tartja az embert lekötve a halálfélelem által. De Krisztus teste által (Jn 6,51), az értünk hozott helyettes áldozata által ki lett fizetve az adósságunk, megszabadultunk a törvény átkától, sőt Krisztussal együtt meghaltunk a bűnnek is. Lehetetlen úgy hinni Krisztusban, hogy közben valamit is megőrünk akár a bűn szeretetéből, akár abból a gondolkodásból, hogy nekünk érdemeink alapján jár az üdvösség. Így viszont

szabadon szövetséget köthetünk Istennel, és szolgálhatjuk őt Lelke által.

Csak akkor nem „parázna” az ember viszonya Krisztussal, ha leszámolt azzal, hogy saját érdemeitől várja az üdvösséget. Meg kell halnia a törvénszövetségnek, fel kell bontania az első szövetséget ahhoz, hogy új szövetséget köthessen. Pál apostol a második korinthusi levélben a mózesi szövetséget „a halál betűkkel kövekbe vésett szolgálatának”, a „kárhoztatás szolgálatának” nevezi, míg az új szövetséget a „Lélek szolgálatának”, az „igazság szolgálatának” (2Kor 3,6–9). A törvényre alapozott szövetség a „betű szolgálata”, a „kárhoztatás és halál” szolgálata. A törvény minden törvénszegést leleplez és elítél, így a törvény által senki sem igazul meg. Az új szövetséget Isten más alapokon köti meg: A szövetség alapja Isten bűnbocsátó kegyelmének személyes tapasztalata. Ez összetöri és meglágyítja az önző emberi szívet, s készségessé teszi, hogy engedelmessékedjen a Lélek szavának. Isten szeretete nyomán a törvény az ember szívébe kerül (Jer 31,31–34), így az engedelmisség a szív kérdésévé válik. A kárhoztatás ítélete kizárja, a bűnbocsátat viszont lehetővé teszi Isten segítségét. Krisztus felszabadította a halálos ítélet alól, Istent nem választja el tőlünk a bűn, erőt tud adni, meg tud eleveníteni. Ezért az új szövetség a „Lélek és igazság” szolgálata. Ma is aktuális kérdés, hogy valaki törvénszövetségben vagy a kegyelemszövetségben éli-e hitéletét.

Az e beti adomány a médiaosztályt támogatja.

ÁHÍTATOK MINDEN NAPRA

Július

1. csütörtök	2Kor 4,17–18	
2. péntek	2Móz 14,13–15	Napnyugta: 20.44
3. szombat	Hab 2,4	
4. vasárnap	Józs 1,9	
5. hétfő	Zsolt 81,9. 12–14	
6. kedd	4Móz 23,19–21	
7. szerda	Zsolt 18,22–24	
8. csütörtök	Fil 4,8	
9. péntek	5Móz 11,18–19	Napnyugta: 20.42
10. szombat	1Pt 3,8–9	
11. vasárnap	Józs 23,15–16	
12. hétfő	Jn 17,26	
13. kedd	1Jn 4,21	
14. szerda	Jn 14,21	
15. csütörtök	1Kor 3,9	
16. péntek	Jn 17,4. 11	Napnyugta: 20.37
17. szombat	1Kor 4,20	
18. vasárnap	1Jn 3,18	
19. hétfő	1Kor 13,5.8	
20. kedd	Mt 7,12	
21. szerda	Zsolt 124,2–3; 6–7	
22. csütörtök	Péld 8,11	
23. péntek	Jer 3,22	Napnyugta: 20.30
24. szombat	Kol 2,3	
25. vasárnap	1Móz 49,22–24	
26. hétfő	Mt 5,16	
27. kedd	Ap csel 20,27; 33–34	
28. szerda	Lk 1,78–79	
29. csütörtök	Zsid 4,15	
30. péntek	2Kor 2,7–8	Napnyugta: 20.22
31. szombat	Jób 37,13. 15	

Augusztus

1. vasárnap	Péld 5,9. 11–14	
2. hétfő	Zsolt 119,138–140	
3. kedd	Péld 21,5	
4. szerda	1Sám 16,7	
5. csütörtök	Zsolt 23,4	
6. péntek	Zsolt 141,5	Napnyugta: 20.11
7. szombat	Ésa 45,11	
8. vasárnap	Zsolt 131,1–2	
9. hétfő	Zsolt 44,7–9	
10. kedd	Gal 6,7–8	
11. szerda	2Sám 12,13	
12. csütörtök	Péld 30,8–9	
13. péntek	Péld 30,5	Napnyugta: 19.59
14. szombat	Mk 8,36–37	
15. vasárnap	Józs 1,7–8	
16. hétfő	Zsid 2,10	
17. kedd	1Pt 4,13. 15–16	
18. szerda	1Jn 2,17	
19. csütörtök	Mt 18,11–12	
20. péntek	Ezék 34,2. 4. 6	Napnyugta: 19.48
21. szombat	1Jn 5,1	
22. vasárnap	Lk 13,6–9	
23. hétfő	Lk 14,16. 18. 24	
24. kedd	Hós 11,4	
25. szerda	Lk 17,3–4	
26. csütörtök	Lk 12,15	
27. péntek	Lk 6,46	Napnyugta: 19.34
28. szombat	Zsolt 107,8	
29. vasárnap	1Jn 2,2–3	
30. hétfő	Mt 22,11–12	
31. kedd	Jak 1,27	

